



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

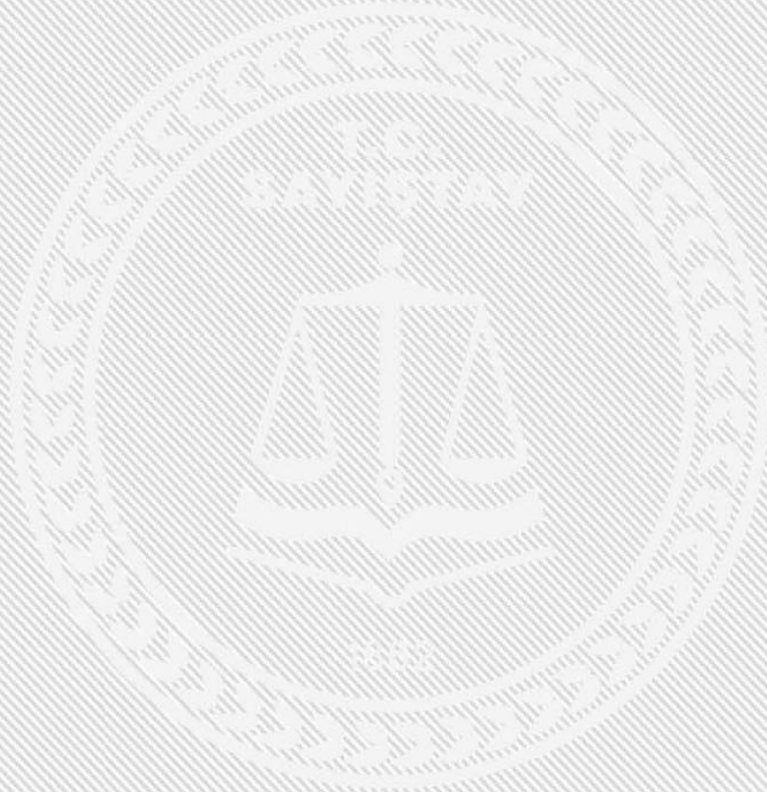
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2015

İÇERİK

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	45
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2014 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	60

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2014 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU



İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	15
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	16
8.	EKLER.....	29

KISALTMALAR

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

EVOS: Entegra Vakıf Otomasyon Sistemi

LTD : Limited

MAH : Mahalle

M2 : Metrekare

NO: Numara

SOK : Sokak

ŞTİ: Şirketi

TİC: Ticaret

TL: Türk Lirası

ÜFE: Üretici Fiyat Endeksi

VB : Ve Benzeri

VTYS : Vakıf Taşınmaz Otomasyon Sistemi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Vakıflar Genel Müdürlüğüne 2014 yılında 603.475.179,93 TL ödenek tahsis edilmiş bunun 55.548.454,39 TL'si tenkis edilmiş ve bütçe gideri 547.926.725,54 TL olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı bütçe gerçekleşmesi içerisinde; personel giderleri %14,99, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri %2,36, mal ve hizmet alım giderleri %15,07, cari transferler %6,54, sermaye giderleri %46,83, borç verme %14,21 düzeyindedir.

Tablo 1: 2014 Yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü Bütçe Giderlerinin Dağılımı (TL) ve Dağılım Oranları

Ekonomik Kod	Gider Türleri	2014 Yılı Bütçe Gideri	Oran(%)
01	Personel Giderleri	82.131.388,25	14,99
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.945.796,87	2,36
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	82.580.493,29	15,07
05	Cari Transferler	35.832.367,28	6,54
06	Sermaye Giderleri	256.558.279,85	46,83
08	Borç Verme	77.878.400,00	14,21
TOPLAM		547.926.725,54	100,00

Genel Müdürlüğün gelir bütçesi; kira gelirlerinden, faiz gelirlerinden, iştirak gelirlerinden, mazbut vakıflara ait taşınmazların satışından elde edilecek gelirlerden, yönetim ve temsil gelirlerinden, mazbut vakıf taviz bedelinden, şartlı-şartsız bağışlar ve yardımlar ile diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Genel Müdürlüğün 2014 yılı bütçe geliri 613.010.443,71 TL olarak gerçekleşmiş, gelirlerin 2014 yılı itibari ile dağılımına bakıldığında %61,02 ile kira gelirleri ilk sırada yer almaktadır. Genel Müdürlük bütçesinin; %16,64'ünü mazbut vakıflara ait taşınmaz satış

gelirleri, %8,60'ını iştirak gelirleri, %5,18'ini diğer gelirler, %3,98'ini faiz gelirleri, %3,09'unu mazbut vakıf taviz bedelleri, %0,60'mını vakıf yönetim ve temsil gelirleri, %0,50'sini şartlı-şartsız bağışlar ve yardımlar, %0,39'unu teftiş ve denetleme payları oluşturmaktadır.

Tablo 2: 2014 Yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (TL) ve Dağılım Oranları (%)

Gelir Türleri	2014 Yılı Bütçe Geliri	Oran (%)
Kira Gelirleri	374.051.062,28	61,02
Mazbut Vakıflara Ait Taşınmaz Satış Gelirleri	102.030.215,34	16,64
Şartlı-Şartsız Bağışlar ve Yardımlar	3.122.177,53	0,5
İştirak Gelirleri	52.693.648,90	8,6
Faiz Gelirleri	24.382.830,12	3,98
Mazbut Vakıf Taviz Bedeli	18.969.895,18	3,09
Vakıf Yönetim ve Temsil Gelirleri	3.654.243,92	0,6
Teftiş ve Denetleme Payları	2.369.414,70	0,39
Diğer Gelirler	31.736.955,74	5,18
TOPLAM	613.010.443,71	100,00

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Vakıflar Genel Müdürlüğü, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli II sayılı Cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerden olup, giderlerini kendi gelirleriyle karşılamaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, muhasebe işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup, mali rapor ve tablolarını ilgili Yönetmeliğe göre hazırlamakta ve tahakkuk esaslı muhasebe sistemi uygulamaktadır. Muhasebe kayıtları Say2000i sistemi üzerinden yapılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer

alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilecektir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle

sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz Kira Bedellerinin Günün Emsal ve Rayiç Bedellerine Göre Güncellenmemesi

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmaz kira bedellerinin günün emsal ve rayiç bedellerini yansıtmadığı ve düşük kaldığı görülmüştür.

Vakıflar Bölge Müdürlüklerinde yapılan inceleme sonucunda; genellikle taşınmazların yeni yıla ait kira bedellerinin her yıl Üretici Fiyatları Endeksi oranları üzerinden artırılmak suretiyle tespit edildiği ve hesaplanan bedelin yeni yıl kira bedeli olarak uygulandığı, emsal ve rayiç bedel mukayesesinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanunun kira artışını belirleyen 2 ve 3 üncü maddelerinin, 1963 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından iptali üzerine oluşan boşluk, Yargıtay'ın 18.11.1964 gün ve 2/4 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı ile çeşitli Yargıtay kararları ile doldurulmuştur.

Kira bedeli tespit yöntemini belirleyen 18.11.1964 tarih ve 2/4 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararında, kira bedelinin; olağan rayice göre tespit edilmesi ve bu rayiç tespit edilemez ise hak ve nefasete uygun olarak ekonomi esaslarına göre artışı öngörülmüştür.

Söz konusu Yargıtay İçtihadı Birleştirme kararı ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ve Yargıtay Hukuk daireleri taraflar arasındaki kira ilişkisinin kurulmasından itibaren 3 yıldan fazla bir zaman geçmiş ise, kural olarak yeni dönem kira bedelinin emsal ve rayiç bedele göre belirlenmesi gerektiği yönünde kararlar vermektedir.

Günümüzde Yargıtayın yerleşik uygulamaları bu yönde olup buna göre; kira sözleşmelerinde kira bedelinin ilk üç yıl (dönem) Türkiye İstatistik Kurumunca yayınlanan Toptan Eşya Fiyat Endeksindeki artış oranında artırılması, üç yıl sonra ise emsal ve rayiç bedele uygun olarak yeniden belirlenmesi gerekmektedir.

01 Temmuz 2012 itibariyle yürürlüğe giren ancak kira ile ilgili hükümleri 2020 yılına kadar ertelenen 6098 sayılı Borçlar Kanununda kira bedelinin tespitinde Yargıtay uygulamalarına paralel hükümler bulunmaktadır.

Bu Kanun ile birlikte beş yıldan uzun süreli veya beş yıldan sonra yenilenen kira

sözleşmelerinde ve bundan sonraki her beş yılın sonunda, yeni kira yılında uygulanacak kira bedelinin, üretici fiyat endeksindeki artış oranı, kiralananın durumu ve emsal kira bedelleri göz önünde tutularak belirleneceği hükmü getirilerek Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı ve Hukuk Genel Kurulu Kararında belirtilen üç yıllık süre beş yıl olarak değiştirilmiştir.

Vakıflar Meclisince kabul edilip 2010 yılından itibaren uygulamaya konulan Vakıf Taşınmazların (Musakkafların) Kiraya Verilme Genel Şartnamesinde ise;

Kira süresi dolan taşınmaz sözleşmelerin, bir önceki yıl kira bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksindeki artış oranının esas alınarak emsal ve rayiç bedele uygun olarak idarenin belirleyeceği bedeli mevcut kiracının, kabul etmesi halinde sözleşmenin aynı şartlarla devam edeceği ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen açıklamalardan anlaşılacağı üzere; taşınmazlara ait kira bedellerinin ilk üç yıl için Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi(ÜFE) oranında artırılması, üç yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde ve bundan sonraki her üç yılın sonunda, yeni kira yılında uygulanacak kira bedelinin, üretici fiyat endeksindeki artış oranı, taşınmazın konumu, çevresi, niteliği, kullanım şekli, gibi kira bedeline etki eden tüm nitelikler karşılaştırılarak emsal ve rayiç kira bedelleri göz önünde tutularak belirlenmesi gerekir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün çok sayıda taşınmazı bulunmakta ve bunların büyük bir kısmı ise gelir getirmek amacıyla kiraya verilmektedir. Kiraya verilen taşınmazların büyük bir kısmının ilk kira sözleşmesi tarihi üzerinden çok uzun süreler geçmiştir. Ancak bu süre zarfı içerisinde kira bedelleri üzerinden gerçek anlamda bir güncellenmeye gidilmemiş ve kira artışları üretici fiyat endeksindeki artış oranı veya Genel Müdürlük tarafından belirlenen oranlar üzerinden yapılmaya devam edilmiştir. Diğer bir ifadeyle kira bedeli, taşınmazın durumu ve emsal kira bedelleri göz önünde tutulmadan belirlenmiştir. Böylece taşınmaz kira bedelleri emsal ve rayiç bedellerinin altında kalmıştır.

2014 yılı kira bedelleri emsal veya rayiç bedellerine göre düşük kalan bazı taşınmazlar aşağıda belirtilmiştir.

1- Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait İstanbul İli, Fatih İlçesi, Eminönü tarihi Mısır Çarşısında dışarda 33, içerde 110 olmak üzere 143 adet dükkan bulunmaktadır. Mısır Çarşısı Türkiyede turistik ziyaretlerin çok yapıldığı, günlük yaşamın çok hareketli olduğu,

ekonomik olarak çok canlı ve ticari olarak çok gelir getirilen bir yerdedir.

Söz konusu taşınmazlara ait kira bedellerinin emsal ve rayiç kira bedellerine göre çok düşük kaldığı görülmüştür.

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından Mısır Çarşısı içinde yer alan dükkanların 2014 yılı aylık 7.500,00 TL ile 17.000,00 TL arasında, dışarda yer alan dükkanların ise 2014 yılı aylık 3.896,00 TL ile 8.025,00 TL arasında kiraya verildiği görülmektedir.

İlgili internet sitelerinde yer alan ilanlarda ve çevrede yer alan kişilerle yapılan görüşmelerde, Mısır Çarşısı içinde yer alan dükkanların 2014 yılı aylık kiralık bedelinin 45.000 TL ile 50.000 TL arasında, dış dükkan kira bedellerinin ise 10.000 TL ile 15.000 TL arasında olduğu anlaşılmıştır.

Bu bağlamda söz konusu taşınmazların kira bedellerinin piyasa rayiç kira bedellerine göre çok düşük kaldığı görülmektedir.

Diğer taraftan çarşı içine bakan dükkanların alanları ve ön cephe genişlikleri hemen hemen aynı olmasına rağmen taşınmazın birisinin aylık kira bedeli 7.500,00 TL iken diğer bir taşınmazın kira bedelinin 17.000,00 TL civarında olduğu görülmektedir. Aynı şekilde Mısır Çarşısının dışarısında yer alan aynı emsaldeki dükkanların kira bedelleri arasında farklılık bulunmaktadır. Örneğin bir taşınmazın aylık kira bedeli 3.896,00 TL iken diğer taşınmazın aylık kira bedeli 8.025,00 TL'dir.

2- İstanbul İli, Fatih İlçesi, Sultanahmet Mahallesinde bulunan 65 Ada, 2-3-4-9-10-13-14-15-16 parsel sayılı Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmazların 411,55 m²'lik bölümü 2014 yılı aylık 5.000,00 TL bedel karşılığında kafe ve restaurant olarak kiraya verilmiştir.

Yüzölçümleri toplandığında çok büyük bir alanı kaplayan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait Fatih ilçesi, 65 Ada, 2-3-4-9-10-13-14-15-16 parsel sayılı taşınmazlar konum olarak; Türkiye de en çok turistik ziyaretlerin yapıldığı Sultanahmet Mahallesinin merkezinde, Sultanahmet Camisinin arkasında, tarihi Arasta Çarşının bitişiğinde, ekonomik olarak çok canlı ve ticari olarak gelir getirilen bir yerdedir.

Söz konusu taşınmaza emsal olabilecek (aynı konumda ve bitişik ada da) mülkiyeti hazineye ait taşınmazın 2014 yılı aylık m² birim kira bedelinin 30,00 TL olduğu

görülmektedir. Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmazların 2014 yılı aylık m2 birim kira bedeli ise 12,15 TL'dir.

Görüleceği üzere Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmaz kira bedeli emsal kira bedeline göre % 150 oranında daha düşük kalmaktadır.

3- İstanbul İli, Fatih İlçesi, Sultanahmet Mahallesinde bulunan 97 ada, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 20, 21, 22, 23, 24 parsel sayılı Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmazların 972,16 m2'lik bölümü 2014 yılı aylık 10.000,00 TL bedel karşılığında otopark olarak kiraya verilmiştir.

Yüzölçümleri toplandığında çok büyük bir alanı kaplayan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait Fatih ilçesi, 97 ada, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 20, 21, 22, 23, 24 parsel sayılı taşınmazlar konum olarak; Türkiyede en çok turistik ziyaretlerin yapıldığı Sultanahmet Mahallesinin merkezinde, Sultanahmet Camisinin arkasında, tarihi Arasta Çarşının bitişiğinde, ekonomik olarak çok canlı ve ticari olarak gelir getirilen bir yerdedir.

Söz konusu taşınmaza emsal olabilecek (aynı konumda ve bitişik ada da) mülkiyeti hazineye ait taşınmazın 2014 yılı aylık m2 birim kira bedelinin 30,00 TL olduğu görülmektedir. Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmazların 2014 yılı aylık m2 birim kira bedeli ise 10,28 TL'dir.

Görüleceği üzere emsal taşınmaza ait kira bedeli Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmazın kira bedelinin üç katıdır.

4- Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait İstanbul İli, Fatih İlçesi, Laleli Fethi Bey Sokakta bulunan 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 numaralı taşınmazlar aynı emsalde olmalarına rağmen kira bedelleri kendi içerisinde farklılık arz etmekte ve 1, 7, 11, 13 numaralı taşınmazlara ait kira bedellerinin düşük kaldığı görülmektedir.

5- İstanbul İli, Fatih İlçesi, Eminönü 1. Vakıf İşhanında bulunan ve bankaya kiraya verilen taşınmaz ile İstanbul İli, Fatih İlçesi, Eminönü Vakıf İşhanında bulunan ve başka bir bankaya kiraya verilen taşınmaz aynı emsalde olmalarına rağmen 1. Vakıf İşhanında bulunan taşınmazın emsaline ve rayiç bedellere göre düşük kaldığı görülmektedir.

6- İstanbul İli, Fatih İlçesi, Eminönü Yeni Postane Caddesinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 10 adet taşınmaz bulunmaktadır. Söz konusu taşınmazlar aynı emsalde

olmalarına rağmen kira bedelleri farklılık arz etmektedir.

7- İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Ortaköy Mahallesi, Muallim Naci Caddesinde bulunan 20 Pafta, 40 Ada, 14 Parsel sayılı 1714 m2 yüzölçümlü Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmaz, 2014 yılı aylık 55.000,00 TL karşılığında kiraya verilmiştir. Alt kiracılık hakkı tanınan kiracı ise söz konusu taşınmazın bir kısmını aylık 64.862,50 TL'den kiraya vermiştir. Taşınmazın üzerinde 24 ve 26 numaralı üçer katlı iki yapı ile içerisinde araç pazarlama ve satış işlemi yapılan bir yapı bulunmaktadır. Yüzölçümü olarak çok büyük olan ve bir tarafı boğaza, bir tarafı ana caddeye bakan söz konusu taşınmaz; İstanbul Boğazının sıfır konumunda, Boğaziçi Köprüsünün yanı başında, Ortaköy Mahallesinin sahil boyu uzanan en önemli ve en işlek caddesi olan Muallim Naci Caddesinde yer almaktadır.

Kiracı, taşınmazın bir kısmından aylık 64.862,50 TL kira geliri elde etmekte iken taşınmazın tamamı için İstanbul Vakıflar 1. Bölge Müdürlüğüne sadece aylık 55.000,00 TL kira ödemektedir. Buradan hareketle kiraya verilen taşınmaza ait kira bedelinin rayiç bedele göre, düşük belirlendiği görülmektedir. Taşınmazın kira bedeli 2015 yılı kira bedeli 90.000,00 TL'ye çıkartılmış olmakla birlikte henüz emsal ve rayiç bedele ulaşmadığı anlaşılmaktadır.

8- İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Ortaköy Mahallesi Muallim Naci Caddesi 196 ada 6 parsel 16 ve 14 numaralı taşınmazlar cadde üzerinde olmasına rağmen kira bedelinin, aynı hizada Taşbasamak Sokak 5 numarada yer alan taşınmazın kira bedeline göre düşük kaldığı görülmüştür.

9- İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Arnavutköy Mahallesi, Kuruçeşme Sokak, 112 ada 1 parselde bulunan taşınmaza ait kira bedelinin rayiç kira bedellerine göre düşük kaldığı görülmüştür.

10- İzmir İli, Konak İlçesi, Kızlarağası Vakıf İşhanında bulunan alt kat taşınmazlarına ait 2014 yılı aylık kira bedellerinin emsal ve rayiç kira bedellerine göre güncellenmediği görülmektedir.

a) Kızlarağası Vakıf İşhanında alt katta ve aynı emsalde bulunan P03, P04, P16, P85, P86 No.lu taşınmazların cepheleri avluya bakmaktadır. P03 ve P86 No.lu yerlerin m2'si büyük olmasına rağmen cepheleri çok küçük ve sadece kapıdan oluşmaktadır. Ancak P04, P85 ve P16 No.lu taşınmazların konumları diğer taşınmazlara göre daha iyi ve avluya bakan cepheleri büyük olmasına rağmen kira bedelleri P03 ile P86 No.lu taşınmazların kira

bedellerine göre düşük kalmıştır.

b) Ayrıca aynı emsalde bulunan P51 ile P82, P90, P92, P93 ile P94, P37, P38 ile P45 gibi No.lu taşınmazların kira bedelleri farklılık arz etmektedir.

c) Kızlarağası Vakıf İşhanında özel şahıs mülkiyetinde bulunan alt kat 35 No.lu taşınmazın kiralık ilanında olduğu görülmüş, ilan sahibi ile yapılan görüşmede kira bedelinin aylık 2.000,00 TL olduğu öğrenilmiştir. Söz konusu taşınmaza emsal olabilecek vakıf taşınmazlarına ait kira bedellerinin ise ortalama 1.200,00 TL ile 1.500,00 TL arasında olduğu görülmektedir.

11- İzmir İli, Konak İlçesi, Hatuniye Mahallesi, 7341 ada 1 parselde bulunan üst katları otopark, alt katları işyeri olarak kullanılan Çankaya 10 No.lu Otoparkta bulunan taşınmazlarla ilgili olarak;

a) Anafartalar Caddesine bakan, cephesi ve konumu daha iyi olan P04, P05, P06, P07, P08 No.lu yerlerin kira bedelleri pasaj içindeki (P01, P10, P11 ve P12 No.lu taşınmazlar) dükkanlara oranla düşük kaldığı görülmüştür.

b) 1133 No.lu taşınmazın cephesi sokağa (dışarıya) baktığı halde, pasaj içine bakan taşınmazlara göre kira bedelinin düşük kaldığı görülmüştür.

12- İzmir İli, Konak İlçesi, İsmet Kaptan Mahallesi, Gazi Bulvarı, 1040 ada 9 parselde yer alan ve banka kirasında bulunan taşınmazın kira bedelinin 2011 yılından beri üretici fiyat endeksi oranında artırıldığı (ÜFE), emsal ve rayiç bedel uygulanmadığı görülmüştür.

1232 m2 alana sahip söz konusu taşınmazın 2015 yılı aylık kira bedeli 23.100,00 TL iken, bu taşınmaza emsal olabilecek Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait ve aynı cadde üzerinde 1030 ada,11 parselde bulunan 393,09 m2 alana sahip taşınmazın 2015 yılı aylık kira bedeli 10.800,00 TL'dir. Emsal m2 kira bedeli gözönünde bulundurulduğunda taşınmazın aylık kira bedelinin 33.000,00 TL civarında olması gerekmektedir.

13- İzmir ili, Konak İlçesi, Konak Mahallesi, 187 ada, 73 parsel Salepçioğlu İşhanında bulunan taşınmazlarla ilgili olarak; dışarıya cephesi olan ve caddeye bakan banka kirasındaki 108 m2 alana sahip 96/A no.lu taşınmaz ile 96/C, 96/D, 96/E, 96/G, 96/H No.lu taşınmazlar aynı emsalde olmasına rağmen banka kirasındaki 96/A No.lu taşınmazın kira bedelinin düşük kaldığı görülmektedir. 96/A No.lu taşınmazın 2015 yılı aylık m2 kira bedeli 92,76 TL iken,

yukarıda belirtilen emsallerinin 2015 yılı aylık m2 kira bedeli 170,00 TL ile 200,00 TL arasındadır.

14- İzmir ili, Konak ilçesi Anafartalar Caddesi üzerinde bulunan ve ekonomik olarak çok canlı ve ticari olarak gelir getiren Kemeraltı Çarşısı bölgesinde yer alan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 40, 42, 46 numaralı taşınmazların kira bedellerinin emsallerine (aynı cadde üzerinde bulunan 38 ve 56 No.lu taşınmazlar) ve rayiç bedellere göre düşük kaldığı görülmüştür. Söz konusu taşınmazların 2015 yılı aylık m2 kira bedelleri 190,00 TL ile 250,00 TL arasında iken emsal ve rayiç aylık m2 kira bedelleri 375,00 TL ile 420,00 TL arasında değişmektedir.

15- İzmir ili, Tire İlçesinin en işlek caddelerinden Atatürk Caddesinde bulunan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait P01, P10, P11, P12, P13 ve 31 No.lu taşınmazlar aynı emsalde olmalarına rağmen (cadde üstü) P01, P11, P12 ve 31 No.lu taşınmazların kira bedeli m2 bazında düşük kalmıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait çok sayıda taşınmaz bulunmakla beraber 2014 yılı denetim faaliyetleri kapsamında tarafımızca taşınmazların bir kısmı incelenmiş ve bulunduğu mahale gidilmiştir. Kira bedelleri ile ilgili tespit edilen hususların bir kısmı örnek olması açısından yukarıda belirtilmiştir.

Genel olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmaz kira bedellerinin emsal ve rayiç kira bedellerine göre güncellenmediği ve emsal ve rayiç araştırmasının yapılmadığı, kira bedellerinin üretici fiyat endeksi (ÜFE) üzerinden artırıldığı görülmüştür.

Vakıflar Genel Müdürlüğü giderlerini kendi gelirleriyle karşılayan bir kurumdur. Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçe gelirlerinin %70'ine yakını taşınmaz kira gelirleri oluşturmaktadır. Bütçe gelirlerinin artırılması büyük ölçüde kira gelirlerine bağlıdır. Nitekim Vakıflar Genel Müdürlüğü 2010–2014 yılı Stratejik Planında kurum gelirlerinin 2014 yılı sonuna kadar 800 Milyon Türk Lirasına çıkartılması hedefi belirtilmiş, ancak taşınmaz kira bedellerinin emsal ve rayiç kira bedellerine göre düşük kalması dolayısıyla söz konusu stratejik hedefe ulaşamamıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait taşınmaz kira bedellerinin emsal ve rayiç kira bedellerine göre düşük kalması, gelir kaybına neden olmaktadır. Gelir kaybı yıllar itibariyle kümülatif olarak düşünüldüğünde bu tutarlar çok daha büyük rakamlara ulaşmaktadır. Ayrıca

gelirlerin düşük olması, vakıfların vakfiyelerinde belirtilen hayır şartlarını tam olarak yerine getirilmesini engellemektedir.

Söz konusu husus 2013 yılı Vakıflar Genel Müdürlüğü Sayıştay raporunda bulgu konusu yapılarak izlemeye alınmıştır. Ancak 2014 yılı denetimlerinde de aynı şekilde devam eden bu hususun idare tarafından henüz düzeltilmediği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Bölge Müdürlüklerinde kira bedellerinin emsal ve rayiç bedele uygun hale getirilmesi için çalışmalar yapıldığı, Türkiye genelinde vakıf taşınmaz kiralarında yaklaşık % 25 oranında güncelleme yapıldığı, vakıf taşınmaz yönetim sisteminin eksiksiz ve etkin kullanımının tamamlanmasını müteakip takibin daha verimli yapılabileceği, 2016 yılından itibaren kira bedellerinin güncelleştirilmesine yönelik olarak hizmet alım yoluna gidileceği, bir yılda bütün kiracılara bedel güncellemesi uygulanması halinde bunların idareye olumsuz etkileri olacağı düşünüldüğünden bu çalışmanın belli bir sayıda tutularak yapıldığı, bulguda belirtilen taşınmazlarla ilgili olarak; söz konusu bir kısım taşınmazlara ait kira bedellerinin güncelleştirildiği, bir kısmına ait kira bedellerinin ise 2016 yılında emsal ve rayiç bedele çıkartılacağı, taşınmazlara ait rayiç bedellerin tespiti için komisyonların kurulduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Vakıf taşınmazlarında kira güncellemesi bütün taşınmazlar için üç yılda bir yapılmamakta ve kira güncellemesi yapılan taşınmazlara ait kira bedelleri ise emsal ve rayiç bedele tam olarak çıkartılmamaktadır. Diğer bir ifadeyle kira bedelleri üzerinden gerçek anlamda bir güncellenmeye gidilmediği anlaşılmaktadır. Bu durum ise kira gelirleri kaybına neden olmaktadır.

Yargıtay'ın yerleşik uygulamalarına göre; taşınmazlara ait kira bedellerinin ilk üç yıl için Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi(ÜFE) oranında artırılması, üç yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde ve bundan sonraki her üç yılın sonunda, yeni kira yılında uygulanacak kira bedelinin, taşınmazın konumu, çevresi, niteliği, kullanım şekli, gibi kira bedeline etki eden tüm nitelikler karşılaştırılarak emsal ve rayiç kira bedelleri göz önünde tutularak belirlenmesi gerekir.

Kiracılık ilişkisinde yukarıda belirtilen 3 yıllık süre dolunca oluşturulacak bir komisyonun her bir taşınmaz için emsal ve rayiç bedel tespiti yapması, yapılan tespitte kira bedeli emsal ve rayicin altında olan taşınmazlara ait kira bedellerinin ÜFE oranı ile sınırlı

olmaksızın emsal ve rayiç bedele çekilmesi gerekmektedir.

Bulguda belirtilen taşınmazlardan bir kısmına ait kira bedellerinin 2016 yılından(sözleşme bitim tarihi) itibaren güncelleneceği, bir kısmının ise güncellendiği anlaşılmış olmakla birlikte kira bedelleri güncellenen taşınmazlara ait kira bedellerinin emsal ve rayiç bedele tam olarak çıkartılmadığı görülmektedir.

Örneğin Eminönü tarihi Mısır Çarşısında bulunan taşınmazların kira bedeli artırılmış olmakla birlikte emsal ve rayiç bedellerinin çok altında kaldığı görülmektedir. İnternet sitelerinde yer alan ilanlarda Mısır Çarşısının içinde yer alan dükkanların 2015 yılı aylık kira bedeli 45.000 TL ile 50.000 TL arasında iken söz konusu taşınmazlar 11.000,00 TL ile 20.000,00 TL arasında kiraya verilmiş bulunmaktadır.

Benzer şekilde bulguda belirtilen diğer taşınmazların aylık kira bedeli emsal ve rayiç bedelin altındadır.

Dolayısıyla üç yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde kira artış oranlarının üretici fiyat endeksindeki oranları veya bu orandan biraz yüksek oranın dikkate alınarak belirlendiği ve emsal kira bedellerinin tam olarak göz önünde bulundurulmadığı anlaşılmıştır.

Öneri:

Bu itibarla, ilk sözleşme tarihi üzerinden üç yıldan fazla süre geçmiş taşınmaz kira bedellerinin tespitinde; emsal ve rayiç bedellerinin dikkate alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Kira Tahakkuk ve Tahsilatları ile Tahsil Edilemeyen Kira Alacaklarının Mali Tablolarda Tam Olarak Yer Almaması

Vakıflar Genel Müdürlüğü idaresinde bulunan birkısım taşınmazlara ait kira ve ecrimisil tahakkuk ve tahsilatları ile tahsil edilemeyen kira ve ecrimisil alacaklarının mali tablolarda yer almadığı veya eksik yer aldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre; mülkiyet gelirlerinin tahakkuk kayıtları ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin 120/220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmesi, tahakkuk ettirilen mülkiyet gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilatların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar

Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Vakıf taşınmazlarına ait kira ve ecrimisil tahakkuk ve tahsilat işlemleri, taşınmazların etkin bir şekilde yönetebilmek amacıyla oluşturulan Entegre Vakıf Otomasyon Sistemi (EVOS) üzerinden yapılmaktadır.

Kira sözleşmesi yapıldıktan veya işgal edilen taşınmazlar için ecrimisil belirlendikten ve söz konusu bilgiler EVOS'a girildikten sonra kira ve ecrimisil tahakkuk tutarlarının aynı gün sonuna kadar kiralama şube müdürlükleri tarafından muhasebe birimlerine düzenli bir şekilde bildirilmesi gerekmektedir.

Benzer şekilde günlük olarak banka hesaplarına yatırılan tutarların kiralama şube müdürlükleri tarafından hangi kiracılara ait olduğu belirlendikten ve kira, ecrimisil, cari kira, geçmiş ay/yıl kira ve faiz gibi ayrımı yapıldıktan sonra yapılan tahsilatların ikinci gün muhasebe birimine gönderilmesi gerekmektedir.

Muhasebe birimlerine bildirilen kira ve ecrimisil tahakkuk tutarları ile bunlardan yapılan tahsilatların 120/220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekir.

Tahsil edilemeyen kira ve ecrimisil alacaklarının takip ve tahsil edilmesi için kiralama şube müdürlükleri tarafından hukuk servisine yazılması, söz konusu takipli alacakların mali tablolarda yer alması için aynı şekilde muhasebe birimine bildirilmesi gerekmektedir.

Takibe alınan alacaklardan tahsil edilen tutarların, hukuk servisi tarafından faiz, anapara, vekalet ücreti gibi ayrımlarının yapılarak muhasebe birimine bildirilmesi ve EVOS'a girilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; kira ve ecrimisil tahakkuk ve tahsilat tutarlarının muhasebe birimine düzenli bir şekilde ve zamanında bildirilmediği, bildirilen tahsilat tutarların ayrımının eksik ve yanlış olduğu, idarenin geliri olan tahsilatların emanet olarak bildirildiği, hukuk servisi tarafından icra yoluyla tahsil edilen tutarların muhasebe birimine gönderilmediği veya geç gönderildiği ve EVOS'a girilmediği görülmüştür.

Bunların sonucu olarak; kira ve ecrimisile ilişkin tahakkuk ve tahsilat tutarları EVOS ile mali tablo kayıtlarında farklı yer almakta, tahsil edilemeyen ve takibe alınan alacaklar mali tablolarda yer almamakta ve emanet hesaplarında çok yüksek tutarlar görülmektedir.

Kira ve ecrimisil alacaklarına ait tahakkuk ve tahsilatların düzenli olarak bildirilmemesi, mali tabloların tam ve doğru olmasını etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kira tahakkuk ve tahsilatları ile tahsil edilemeyen kira alacaklarının sistem üzerinden takip edilmeye başlandığı, açılan davaların sisteme işlendiği, banka hesaplarına yatan paraların evsafına göre ayrıştırılarak muhasebe birimine bildirildiği ve tahakkuk ve tahsilat tutarlarının vaktinde muhasebe birimine bildirilmeye başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından verilen cevapta, bulguda belirtilen hususlarla ilgili olarak çalışmalara başlandığı ifade edilmiştir. Ancak kira tahakkuk ve tahsilatları ile tahsil edilemeyen kira alacaklarının tamamının mali tablolarda yer almadığı ve mali tabloların henüz düzeltilmediği anlaşılmıştır.

Öneri:

Kira ve ecrimisil tahakkuk ve tahsilat tutarlarının muhasebe birimine düzenli bir şekilde ve zamanında bildirilmesi, günlük olarak banka hesaplarına yatırılan tutarların niteliğine göre ayrıştırılarak muhasebe birimine gönderilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı “Gelirler” hesap alanı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vakıflar Genel Müdürlüğü Tarafından Kamu Kurum ve Kuruluşlarına, Benzer Amaçlı Vakıflara veya Kamu Yararına Çalışan Derneklere Tahsis Edilen Hayrat Vakıf Taşınmazların; Tahsis Amacına, Protokollere ve Koruma Kurulu Kararlarına Aykırı Şekilde Kullanılması

Vakıflar Genel Müdürlüğüne vakfiyelerinde yazılı hizmetlerde kullanılmak üzere onarım ve restorasyon karşılığı kamu kurum ve kuruluşlarına, benzer amaçlı vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere tahsis edilen hayrat vakıf taşınmazların; tahsis ile ilgili düzenleyici hükümlere, Vakıflar Meclisi Kararları ile imzalanan protokollere ve Koruma Kurulu kararlarına aykırı şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu gibi kurullarca belirlenen kentsel ve tarihi sit alanında kalan, korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, tarihi ve kültürel mirasa sahip taşınmazlar arasında yer alan İstanbul Vakıflar 1. Bölge Müdürlüğüne tahsis edilen vakıf hayrat taşınmazları mahallinde incelenmiş ve aşağıda belirtilen husular tespit edilmiştir.

1. Onarım ve restorasyon karşılığı tahsisi yapılan hayrat taşınmazlarından bir kısmının, tahsis işlemi üzerinden uzun süre geçmesine rağmen, tahsis şartı onarım ve restorasyonlarının yapılmadığı ve bu şekilde kullanılmaya devam edildiği görülmüştür.

Hayrat taşınmazların tahsisini düzenleyen 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 16 ncı maddesinde: hayrat taşınmazların; Genel Müdürlükçe işlev verilmek amacıyla, vakfiyesinde yazılı hizmetlerde kullanılmak üzere Genel Müdürlüğün denetiminde onarım ve restorasyon karşılığı kamu kurum ve kuruluşlarına, benzer amaçlı vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere tahsis edilebileceği, tahsis edilen taşınmazın; ticari bir faaliyette kullanılmayacağı, tahsise aykırı kullanımın tespiti halinde Genel Müdürlüğün talebi üzerine taşınmazın, bulunduğu yerin mülki amirliğince tahliye edileceği hükme bağlanmıştır.

Vakıflar Yönetmeliği'nin 60 ıncı maddesi uyarınca hayrat taşınmazlara ait tahsis süresi, taşınmazın onarım ve restorasyona ihtiyacının olup olmadığı ve tahsis amacı dikkate alınarak Genel Müdürlük tarafından belirlenmektedir. Bu süre genellikle 10 yıl olarak takdir edilmektedir.

Anılan Yönetmeliğin 62 nci maddesine göre; hayrat taşınmazlar hakkında tahsis kararının alınmasını müteakip; restorasyon projelerinin en geç altı ay içerisinde hazırlanacağı ve bir yıl içerisinde kültür ve tabiat varlıklarını koruma bölge kuruluna onaylatılacağı, tahsis tarihinden itibaren üç yıl içerisinde onarım veya restorasyonunun tamamlanacağı hususu ile diğer usul ve esasları içeren bir protokolün tahsisin yapılacağı kurum veya kuruluş ile ilgili bölge müdürlüğü arasında imzalanarak Genel Müdürlüğe gönderileceği, aynı Yönetmeliğin 64 üncü maddesinde de; protokolda belirtilen yükümlülüklerin süresinde yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde taşınmazın tahliye edileceği hükme bağlanmıştır.

Tahsisli hayrat taşınmazların bulunduğu mahallerde yapılan denetimlerde; onarım ve restorasyonlarının yapılması şartıyla tahsis edilen bir kısım taşınmazların onarım ve restorasyona ihtiyaç duyduğu halde söz konusu onarım ve restorasyonlarının yapılmadığı, kimi taşınmazların tahsis süresi sona erdiği ve kullanıcıları tarafından bu sürenin uzatılarak tahsis işleminin yenilenmesi talebinde bulunulduğu halde önceki tahsisle ilgili taahhütte buldukları, onarım ve restorasyon işlemlerini gerçekleştirmedikleri, verilen taahhütlerin sadece proje aşamasında kaldığı görülmüştür.

Yukarıda belirtilen hususlara ilişkin olarak; İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Mimar Hayrettin Mah. Yeniçeriler Caddesinde kaim, tapunun 58 pafta, 221 ada, 30 parselinde kayıtlı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi, İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Binbirdirek Mah. Peykhane Caddesinde kaim, tapunun 47 pafta, 238 ada, 20 parselinde kayıtlı Köprülü Mehmet Paşa Medresesi ve İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Alemdar Mah. Hoca Rüstem Sokağında bulunan, tapunun 52 pafta, 48 ada, 8 parselinde kayıtlı 459,50 m2 sahali Kızlarağası Mehmet Ağa Medresesi örnek olarak gösterilebilir.

Acil ihtiyaç duyulmasına rağmen zamanında gerçekleştirilmeyen bakım, onarım ve restorasyon işlemlerinden dolayı tarihi ve kültürel eserlerin zarar gördüğü ve görmeye devam ettiği gözlemlenmiştir.

2. Tahsis edilen kimi hayrat taşınmazlara idarenin bilgisi ve izni dışında sonradan muhdes yapıların ilave edildiği görülmüştür.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 16 ncı maddesinde, hayrat taşınmazların; tahsise aykırı kullanımın tespiti halinde Genel Müdürlüğün talebi üzerine taşınmazın, bulunduğu yerin mülki amirliğince tahliye edileceği hükme bağlanmıştır.

Vakıflar Yönetmeliği'nin 63 üncü maddesinde; taşınmazların tahsis amacı dışında kullanılamayacağı, Genel Müdürlüğün yazılı onayı olmaksızın; tahsise konu taşınmazlarda proje dışı onarım ve ilave yapılamayacağı belirtilmiştir.

Tahsisli hayrat taşınmazların bulunduğu mahallerde yapılan denetimlerde; tahsisi gerçekleştirilmiş olan kimi taşınmazlarda idarenin bilgisi ve izni dışında kullanıcıları tarafından sonradan muhdes yapıların ilave edildiği görülmüştür. Söz konusu muhdes yapıların; bazen tarihi eserin iç mekanına duvarlarla yeni bölmeler eklemek veya asma kat inşa etmek suretiyle yeni kullanım alanları elde etmek şeklinde (İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Mimar Hayrettin Mah. Yeniçeriler Caddesinde kaim, tapunun 58 pafta, 221 ada, 30 parselinde kayıtlı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi, İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Binbirdirek Mah. Peykhane Caddesinde kaim, tapunun 47 pafta, 238 ada, 20 parselinde kayıtlı Köprülü Mehmet Paşa Medresesi), bazen de tarihi eserin üzerinde bulunduğu arsanın veya esere ait avlunun boş bir alanına yapılaşmaya gidilerek, spor alanı yaparak (basketbol potası gibi) veya esere ait revak aralarının kapatılarak gerçekleştirildiği görülmüştür. (İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Cankurtaran Mah. Küçük Ayasofya Caddesinde bulunan, tapunun 71 pafta, 116 ada, 2 parselinde kayıtlı 1732 m² sahalı Küçük Ayasofya Medresesi, İstanbul İli, Fatih İlçesi, Mevlanakapı Mah, Mimar Acem Sokağında bulunan 368 pafta, 1492 ada, 1 parselde kayıtlı Mimar Acem Camii, İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Kalenderhane Mahallesinde kaim 950 ada, 16 parselde bulunan Şehit Ali Paşa Kütüphanesi, İstanbul İli, Fatih İlçesi, Derviş Ali Mahallesinde mukim, 2572 ada, 3 parseldeki Cedid Ali Paşa Medresesi, İstanbul İli, Fatih İlçesi, 1468 ada, 53 parselde bulunan 4612 m² sahanlı Davut Paşa Camii, İstanbul İli, Fatih İlçesi, 359 pafta, 1157 ada, 25 parselde bulunan Odabaşı Behruzağa Camii).

3.Vakfiyelerinde yazılı hizmetlerde kullanılmak üzere tahsisi yapılan hayrat taşınmazlarından bir kısmının kullanıcı kurum veya kuruluşlar tarafından gelir getirici ticari faaliyetlerde kullanıldığı görülmüştür.

5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nun 16 ncı maddesinde: tahsis edilen taşınmazın; ticari bir faaliyette kullanılamayacağı, tahsise aykırı kullanımın tespiti halinde Genel Müdürlüğün talebi üzerine taşınmazın, bulunduğu yerin mülki amirliğince tahliye edileceği hükme bağlanmıştır.

Vakıflar Yönetmeliği'nin 63 üncü maddesinde de taşınmazların tahsis amacı dışında

kullanılmayacağı belirtilmiştir.

Tahsisli hayrat taşınmazların bulunduğu mahallerde yapılan denetimlerde; bazı taşınmazlarda ticari faaliyetlerde bulunulduğu, kimi taşınmazlarda, ticari faaliyetin bizzat adına tahsis yapılan kurum veya kuruluş tarafından yapıldığı (İstanbul İli, Eyüp İlçesi, Eyüp Sultan Mah., Kalenderhane Caddesinde bulunan, tapunun 41 pafta, 52 ada, 58 ve 74 parsellerde bulunan Cafer Paşa Tekkesi ve Cafer Paşa Medresesi, İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Cankurtaran Mah. Soğukkuyu Çıkma Sokağında bulunan, tapunun 205 pafta, 52 ada, 17 ve 20 parsellerde kayıtlı Caferiye Tekkesi ve Caferaga Medresesi) kimi taşınmazlarda tahsisli taşınmazın bir kısmının kendisine tahsis yapılan kurum veya kuruluş tarafından doğrudan üçüncü kişilere kiralanmak veya kullanılmak suretiyle yapıldığı (İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Alemdar Mah. Divan Yolu Caddesinde bulunan, tapunun 41 pafta, 40 ada, 6 parselinde kayıtlı Cevri Kalfa İlkokulu, İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Alemdar Mah. Hilali Ahmer Caddesinde bulunan, tapunun 36 pafta, 35 ada, 10 parselinde kayıtlı Hadım Hasanpaşa Medresesi) kimi taşınmazlarda da taşınmazın 3. kişilerce doğrudan işgal edilmek suretiyle ticari faaliyetin yapıldığı tespit edilmiştir (İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mah. Daruşşifa Caddesinde bulunan, tapunun 378 ada, 1 parselde kayıtlı Süleymaniye İmaret).

Yapılan protokoller gereği, tahsis edilen taşınmazın tahsis şartlarına aykırı bir durum tespit edildiğinde, aykırılığın giderilmesi için tahsisin yapıldığı idare, vakıf veya derneğe ihtarname çekilerek bir aylık süre verilmesi, bu süre sonunda aykırılığın giderilmemesi durumunda taşınmazın bir hafta içerisinde tahliyesinin sağlanması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen veya diğer tahsisli taşınmazların, tahsis şartlarına aykırı durumların Vakıflar Bölge Müdürlüğünce tespit edildiği ancak aykırılığın giderilmesi için tahsisin yapıldığı idare, vakıf veya derneğe ihtar çekilmediği ve taşınmazın tahliyesi için mülki idare amirliğine talepte bulunulmadığı görülmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün idare ve temsil ettiği vakıf taşınmazları, Selçuklu ve Osmanlı döneminden günümüze kadar hayır amacıyla vakfedilen taşınmazlardan oluşmaktadır. Bu nedenle, söz konusu taşınmazları vakfiyelerinde belirtilen amaç ve şartlara göre değerlendirmek ve eski eser niteliğinde olan taşınmazların özgün niteliklerini bozmayacak şekilde gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak Vakıflar Genel Müdürlüğünün en önemli görevlerinden biridir.

Vakıf taşınmazlarının tahsis amacına aykırı kullanılması, tescilli ve eski eser niteliğinde olan taşınmazların yok olmasına, özgün değerlerinin ve niteliklerinin bozulmasına neden olmakta ve vakıfların vakfiyelerinde yer alan şartlara aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; İstanbul İli, Fatih/Eminönü İlçesi, Mimar Hayrettin Mah. Yeniçeriler Caddesinde kaim, tapunun 58 pafta, 221 ada, 30 parselinde kayıtlı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa Medresesi ile ilgili olarak, Sayıştay denetçilerinin tespit ettiği olumsuzlukların giderilip, neticenin bildirilmesinin İstanbul Fetih Cemiyetinden istenildiği, alınan yazıda medrese binasının her türlü bakım ve tamirinin yapıldığı, Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazısı yazıldığı, 30 parsel de bulunan medrese ve mektep binası genel olarak bakımlı olmakla birlikte, onarıma ihtiyacının olduğu tespit edildiği, bu iki binanın kurul onaylı rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri bulunmadığı, 28 parselde bulunan dersane (mescit binasının) onarımının İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırıldığı, restorasyon projeleri çıkartılarak yapılması noktasında, takibinin yapılmasının kararlaştırıldığı,

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Binbirdirek Mahallesi, Peykhane Caddesinde bulunan tapunun 47 pafta, 238 ada, 20 parselde kayıtlı Köprülü Mehmet Paşa Medresesi ile ilgili olarak, Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin istenildiği, alınan yazıda, medresenin Divanyolu cephesi ile medrese giriş saçağına ait rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ilgili vakıfça hazırlanıp, koruma kurulunun kararı ile onaylanarak, projeye göre onarımının yapıldığı, Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararına, taşınmazla ilgili, imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazısı yazıldığı, vakfın onaylı projeleri olduğunun tespit edildiği, taşınmazın restorasyonunun yapılması noktasında takibinin yapılmasının kararlaştırıldığı,

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Alemdar Mahallesi, Hoca Rüstem Sokağında bulunan tapunun 52 pafta, 48 ada, 8 parselde kayıtlı Kızlarağası Mehmet Ağa Medresesi ile ilgili olarak, Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin istenildiği, alınan cevabi yazıda, medresenin aslına uygun olarak

restorasyonunun ivedi olarak yerine getirileceği ifade edilmiş olduğu, 5737 sayılı Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi ticari kullanıma son verilmesi, İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması, taşınmazın bakım onarım ve restorasyonu için gerekli çalışmaların ivedi olarak başlatılması hususunda uyarı yazısı yazıldığı, İstanbul Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca İdaremize iletilen, rölöve, restitüsyon ve restorasyon projesi IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne gönderildiği,

İstanbul İli, Fatih(Eminönü) İlçesi, Cankurtaran Mahallesi, Küçük Ayasofya Caddesinde bulunan 71 pafta,116 ada, 2 parselde kayıtlı Küçük Ayasofya Medresesi ile ilgili olarak, Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin istendiği, alman cevabi yazıda, medresenin estetiğe aykırı görüntülerinin izole edildiği, bakım ve onarımına en kısa zamanda başlanacağı, Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması, taşınmazın bakım onarım ve restorasyonu için gerekli çalışmaların ivedi olarak başlatılması hususunda uyarı yazısı yazıldığı,

İstanbul İli, Fatih İlçesi, Mevlana Kapı Mahallesi, Mimar Acem Sokağında bulunan tapunun 368 pafta,1492 ada, 1 parselde kayıtlı, Mimar Acem Camii kurul kararı ile söz konusu parsel 1/1000 ölçekli tarihi yarımada (Fatih) koruma amaçlı uygulama imar planında dini tesis alanında kaldığından, ifrazın uygun olmadığı, aynı planda önerilen kullanımdan farklı bir kullanım içinde uygulama projesinin uygun bulunmadığına karar verildiği, kurul kararı doğrultusunda yeniden hazırlanan projelerin koruma kuruluna iletildiği,

İstanbul İli, Fatih(Eminönü) İlçesi, Kalenderhane Mahallesinde bulunan tapunun 950 ada, 16 parselinde kayıtlı Şehit Ali Paşa Kütüphanesinin, her türlü bakım ve onarımının yapılması kaydıyla, Vakıflar Meclisinin 22.05.2011 tarih ve 351/91 sayılı karar ile sosyal ve kültürel faaliyetlerde kullanılmak üzere protokol şartları doğrultusunda 10 yıl süreyle ve bedelli olarak Kalıcı Değerler ve Maarif Vakfına tahsisinin yapılmış olduğu Şehit Ali Paşa Kütüphanesi, İstanbul Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Doğal Kaynaklar Ruhsat ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü tarafından projelerinin hazırlandığı ve Koruma

Kuruluna gönderildiği,

İstanbul İli, Fatih İlçesi, Derviş Ali Mahallesinde bulunan, tapunun 2572 ada, 3 parselinde kayıtlı, Cedid Ali Paşa Medresesinin, onaylanacak projeler doğrultusunda restorasyonun yapılması kaydıyla, Vakıflar Meclisinin 18.04.2012 gün ve 235/205 sayılı kararıyla, eğitim ve öğretim hizmetlerinde kullanılmak üzere 10 yıl süreyle Bilim ve İnsan Vakfına tahsisinin yapıldığı, tahsisli yapının, proje çalışmaları İl Özel İdaresi tarafından yürütülen, IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 11.12.2013 tarih ve 2205 sayılı kararıyla rölöve projeleri, 20.08.2014 tarih ve 2799 sayılı kararı ile de analitik rölöve, dönemsel analiz projeleri, restitüsyon ve restorasyon projelerinin onaylandığı, dükkanlarla ilgili olarak müze denetiminde kazı yapılarak, çıkacak veriler ışığında restitüsyon ve rekonstrüksiyon projelerinin hazırlanmasına karar verildiği, 24.12.2014 tarih ve 32902 sayılı yazı ile tahsisli vakfa kurul kararı iletilerek, onaylı projeler doğrultusunda onarımına başlanılmasının istenildiği,

İstanbul İli, Fatih İlçesinde bulunan, tapunun 1468 ada, 53 parselinde kayıtlı, Davut Paşa Caminin, restorasyon işi İstanbul Yenileme Alanı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun kararı ile onaylı projeleri doğrultusunda yapılmak üzere 2015 yılı yatırım programına alındığı ve ihale çalışmalarının devam ettiği,

İstanbul İli, Fatih İlçesinde bulunan, tapunun 359 pafta, 1157 ada, 25 parselinde kayıtlı, Odabaşı Behruzağa Camiine, ilişkin alınan basit onarım kararında mevcut işlerin doğrudan temin yöntemiyle yapılması kararlaştırıldığı, yüklenici ...Şti. tarafından çatı kurşun kaplama işi 01.10.2012 tarihinde tamamlandığı, ayrıca Bölge Müdürlüğü ile ...Şti. arasında imzalanan sponsorluk protokolü kapsamında doğrudan temin işi kapsamında yapılamayan işlerin 17.06.2013 tarihinde yapıldığı,

İstanbul İli, Eyüp İlçesi, Eyüp Sultan Mah., Kalenderhane Caddesinde bulunan, tapunun 41 pafta, 52 ada, 58 ve 74 parsellerde bulunan Cafer Paşa Tekkesi ve Cafer Paşa Medresesi ile ilgili olarak Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin Belediye Başkanlığından istenildiği, alınan cevabi yazıda, medresenin bakım ve onarımının yapılacağı, Ayrıca Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararma, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması taşınmazın bakım ve restorasyonu için gerekli çalışmaların ivedi

şekilde başlatılması hususunda uyarı yazısı yazıldığı ve takibinin yapılacağı,

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Cankurtaran Mah. Soğukkuyu Çıkmazı Sokağında bulunan, tapunun 205 pafta, 52 ada, 17 ve 20 parsellerde kayıtlı Caferiye Tekkesi ve Caferağa Medresesi ile ilgili olarak Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin istenildiği, alınan yazıda, medresenin rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlandığı, bakım ve onarımının yapılacağı, Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazısı yazıldığı, ... Vakfının Vakıflar Yönetmeliğinin 63. maddesine eklenen 3. bent ek madde uyarınca taşınmazda iktisadi işletme aracılığı ile ticari faaliyet yapma talebinde bulunduğu, Bölge Müdürlüğü komisyonunca talebin değerlendirildiği 2015 yılı için aylık 1.200 TL bedel ile birlikte tahsisli taşınmaza ek 1.000 TL bedel takdir edilerek 2015 yılı için aylık bedel 2.200 TL olarak belirlendiği, 09.04.2015 tarih ve 10038 sayılı yazı ile ilgiliye tebliğ edildiği,

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Alemdar Mahallesi, Divanyolu Caddesinde bulunan tapunun 41 pafta, 40 ada, 6 parselinde kayıtlı Çevri Kalfa İlkokulu ile ilgili olarak, Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin istenildiği, alınan cevabi yazıda, faaliyetlerin % 90'nın iktisadi işletme vasıtasıyla yapıldığı bildirildiği, 16.03.2015 tarih ve 7379 sayılı yazı ile 5737 sayılı Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi kararına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi İdaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazısı yazıldığı, ... Vakfının Vakıflar Yönetmeliğinin 63. maddesine eklenen 3. bent ek madde uyarınca taşınmazda iktisadi işletme aracılığı ile ticari faaliyet yapma talebinde bulunduğu, Bölge Müdürlüğü komisyonunca talep değerlendirilerek 2015 yılı için aylık bedelin 29.800,00 TL olarak belirlendiği,

İstanbul, İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Alemdar Mahallesi, Hilali Ahmer Caddesinde bulunan, tapunun 36 pafta, 35 ada, 10 parselinde kayıtlı Hadım Hasanpaşa Medresesi ile ilgili olarak, Sayıştay denetçilerinin denetiminde tespit ettikleri olumsuzlukların giderilerek neticenin bildirilmesinin istenildiği, alınan yazıda, vakıf senedinde belirtilen ulvi amaçlarına yasalar çerçevesinde devam edileceği, 5737 sayılı Vakıflar Kanununa, Yönetmelik

hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokolüne aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, idaremizin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazısı yazıldığı, taşınmazın mahallinde idaremiz elamanları tarafından yapılan tespit ve araştırma neticesinde Sahafia Tabelası adı altında Cafe olarak işletilen kısmın mülkiyetinin Yeni Dünya Vakfı adına ait olduğu,

İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mahallesi Darüşşifa Caddesinde bulunan, tapunun 378 ada, 1 parselinde kayıtlı Süleymaniye İmaretinin, ... Vakfınca kullanılmak üzere Bakanlar Kurulunun 25.02.1994 tarih ve 94/6490 sayılı kararı ile 10 süreyle ve bedelli olarak İstanbul Valiliğine tahsisinin yapıldığı, tahsis süresi 25.10.2004 tarihinde sona eren taşınmazın, vakıf tarafından yeniden tahsisi talep edildiği, Genel Müdürlükçe tahsisi uygun görülmemeyerek, taşınmazın bir an önce tahliyesinin istenildiği, taşınmaz, vakıf tarafından boşaltılmayınca tahliye davası açıldığı, mahkeme ve temyizden idaremiz lehine karar çıktığı, konunun takip edileceği,

Tüm tahsisli taşınmazlarla ilgili 4 aylık periyodik kontrollerinin zamanında yapılıp, bakım, onarımı ve restorasyonlarının yapılması ve tahsis amacı doğrultusunda kullanılması üzerinde personellerin daha hassas durmasının sağlanacağı, ilgili kurum ve kuruluşların dikkatleri çekilerek, takibinin yapılacağı,

İfade edilmiştir.

Sonuç olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak tarafımızdan tespit edilen ve bulgu olarak raporlanan olumsuzluklarla ilgili olarak idarece gönderilen cevap incelendiğinde özetle;

1. Tahsisli taşınmazları kullanan kurum ve kuruluşlara; Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi Kararlarına, taşınmazla ilgili imzalanan tahsis protokollerine aykırı hareket edilmemesi, ticari kullanıma son verilmesi, idarenin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazıları yazıldığı,

2. Denetimlerde tespit edilen, tarihi eserlerin estetiğine uymayan ve görüntü kirliliğine yol açan olumsuzluklar konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarca gerekli işlemlerin yapıldığı ve söz konusu aykırılıkların izole edildiği,

3. Bakım, onarım ve restorasyon ihtiyacı olan taşınmazların tespit edildiği,

4. Onarıma ihtiyacı olduğu tespit edilen taşınmazlardan kurul onaylı projeleri olduğu tespit edilenlerin takip ve restorasyonlarının yapılmasının; rölöve, restitüsyon, rekonstrüksiyon ve restorasyon projeleri bulunmayanların projelerinin çıkartılarak Koruma Kuruluna gönderilmesi ve Kurul onayından sonra bakım, onarım ve restorasyonlarının yapılması noktasında gerekli takiplerinin yapılmasının kararlaştırıldığı,

5. Bazı tahsisli taşınmazların Koruma Kurulunun kararları doğrultusunda onaylı projelerine uygun olarak onarımlarını gerçekleştirmek üzere 2015 yılı yatırım programına alındığı ve ihale çalışmalarına devam edildiği,

6. Tahsisli taşınmazları kullanan kurum ve kuruluşlara, taşınmazlardaki ticari kullanımlara son verilmesi, idarenin izni ve bilgisi dışında herhangi bir çalışma yapılmaması hususunda uyarı yazıları yazıldığı, Vakıflar Yönetmeliğinin 63. Maddesinin 3. Bendinde yer alan; “Genel Müdürlükten izin alınmak kaydıyla taşınmazın bir bölümü veya bütününde vakfın iktisadi işletmesi veya kamu kurumunun sahibi ve ortağı olduğu iktisadi teşekküller tarafından amacın tahakkukuna matuf iktisadi faaliyet gösterilebilir” hükmüne istinaden ticari işletmeleri aracılığı ile tahsislerindeki vakıf taşınmazlarında ticari faaliyette bulunmak üzere idareden izin talebinde bulunanların söz konusu taleplerinin Bölge Müdürlüğü komisyonu ve Genel Müdürlükçe değerlendirildiği, talebi uygun bulunanlardan alınmakta olan tahsis bedellerinin yeniden belirlenerek artırıldığı,

7. İstanbul İli, Fatih (Eminönü) İlçesi, Süleymaniye Mahallesi Darüşşifa Caddesinde bulunan, tapunun 378 ada, 1 parselinde kayıtlı Süleymaniye İmaretinin, ... Vakfınca kullanılmak üzere Bakanlar Kurulunun 25.02.1994 tarih ve 94/6490 sayılı kararı ile 10 süreyle ve bedelli olarak İstanbul Valiliğine tahsisinin yapıldığı, tahsis süresi 25.10.2004 tarihinde sona eren taşınmazın, vakıf tarafından yeniden tahsisinin talep edildiği, Genel Müdürlükçe tahsis talebi uygun görülmeyle taşınmazın tahliyesinin istenildiği, vakıf tarafından boşaltılmayan taşınmaz için tahliye davası açıldığı, mahkeme ve temyizden idare lehine karar çıktığı ve konunun takip edildiği,

8. Tüm tahsisli taşınmazlarla ilgili 4 aylık periyodik kontrollerin zamanında gerçekleştirilmesi; bakım, onarım ve restorasyonlarının yapılması ve tahsis amacı doğrultusunda kullanılmasının sağlanması için personelin hassasiyetinin artırılacağı, ilgili kurum ve kuruluşların dikkatlerinin çekileceği ve takibinin yapılacağı belirtilmiştir.

Bunun yanında, Süleymaniye İmaretı hakkında idarece tatmin edici bir açıklama yapılmadığı görölmektedir. Zira, adı geçen imaret, 25.10.1994 tarihinde turizme yönelik hizmetlerde kullanılması şartıyla 10 yıl süreyle ... Vakfına tahsis edilmiş, söz konusu tahsis 25.10.2004 tarihinde sona ermiştir. Tahsis süresinin uzatılmamasıyla işgalci duruma düşen vakıf, Süleymaniye İmaretini yaklaşık 6 yıl kadar bu şekilde kullandıktan sonra idarenin açmış olduğu dava sonucu 29.07.2010 tarihinde İstanbul 3. Asliye Hukuk Mahkemesince tahliye kararı verilmiş ve vakıf tahliye edilmiştir. Tahliye kararı üzerine, ... Anonim Şirketi (3. Şahıs) tarafından İcra İflas Kanununun 276'ncı maddesine dayanılarak tahliyenin durdurulması için dosyanın İcra Hukuk Mahkemesine gönderilmesi talebi ile dilekçe verilmiş, talep üzerine dosya İcra Müdürlüğü tarafından İstanbul 1. İcra Hukuk Mahkemesine gönderilmiş ve 14/07/2010 tarihinde tahliye yönelik işlemlerin durdurulmasına karar verilmiştir.

Üçüncü bir şahıs olarak ... Anonim Şirketinin davaya nasıl müdahil olduğu, ... Vakfi ile nasıl bir hukuki ilişki içinde olduğu, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait ve İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün envanterinde ve denetiminde olan tarihi bir eser üzerinde idareden izinsiz olarak hangi tarihler arasında nasıl bir tasarrufta bulunduğu –ki mahkeme İcra İflas Kanununun 276'ncı maddesine dayanarak tahliyenin durdurulması kararı vermiştir- konusunda herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Süleymaniye İmaretı'ne ait dosyalar üzerinde yapılan incelemelerde, İmaretin, ...Vakfının tahsisinde bulunduğu tarihlerde de hem ... AŞ tarafından Darüzziyafe Türk Mutfağı adı altında lokanta olarak, hem de ... isimli şahıs tarafından Lale Çay Bahçesi adı altında çay bahçesi olarak kullanılageldiği anlaşılmaktadır. Aynı şekilde, tahsisli kamu taşınmazlarıyla ilgili olarak Sayıştayca hazırlanan 2006 raporunda ve Vakıflar Bölge Müdürlüğü personeline yerinde yapılan kontrollerde düzenlenen Taşınmaz Takip Formlarında da aynı yerlerin aynı şahıslar tarafından işletilmekte olduğu ifade edilmektedir. Nitekim, ... Vakfi İstanbul 3. Asliye Hukuk Mahkemesi kararıyla tahliye edildikten sonra da Süleymaniye İmaretı, belirtilen 3. Kişiler tarafından işgal edilmiş vaziyette Darüzziyafe Türk Mutfağı ve Lale Çay Bahçesi olarak faaliyetlerine devam etmektedir. Buradan hareketle, İstanbul Vakıflar I. Bölge Müdürlüğü envanterinde bulunan ve bu bölge müdürlüğü'nün koruma ve kontrolünde olması gereken Süleymaniye İmaretinin 3. kişilerden gelen ve gelebilecek tecavüz ve işgallere karşı tam anlamıyla korunamadığı ve bu nevi saldırılara karşı gerekli yasal işlemlerin başlatılmasında ağır ve tavizkar davranıldığı anlaşılmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait olup çeşitli kurum ve kuruluşlara tahsis edilmiş olan taşınmazlarla ilgili olarak; Vakıflar Kanununa, Yönetmelik hükümlerine, Vakıflar Meclisi kararlarına, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararları ile imzalanan tahsis protokollerine aykırı bir şekilde kullanıldığı tespit edilen taşınmazlarla ilgili idarece gönderilen ve yukarıda özetlenen açıklamalar ışığında yapılan değerlendirmede: söz konusu tahsisli taşınmazlarla ilgili bu aşamada denecek kalmadığı, bulguda belirtilen aykırı kullanımların giderilmesi hususunda hem idare hem de adlarına tahsis yapılmış ve tahsisli taşınmazları kullanan kurum ve kuruluşların alacakları tedbirler ile yapacakları işlemlerin tarafımızdan izlemeye alınması ve zaman zaman gerçekleştirilecek denetimlerde gelişmeler ışığında konunun yeniden değerlendirilerek raporlanması düşünülmektedir.

Öneri:

Vakıflar Genel Müdürlüğü envanterinde olup İstanbul Vakıflar 1. Bölge Müdürlüğüne tahsisi yapılan taşınmazların ortak özelliklerine bakıldığında, söz konusu taşınmazların çeşitli kurulların (Bakanlar Kurulu, Anıtlar Yüksek Kurulu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu vb.) değişik zamanlarda verdikleri kararlarla “Kentsel ve Tarihi Sit, Kentsel ve Arkeolojik Sit” alanında kalan, korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen ve koruma grubu genellikle I olarak belirlenen tarihi ve kültürel yapıya sahip eserler olduğu görülmektedir. Söz konusu eserler, sayılan ortak özellikleri yanında vakıf malı olmaları hasbiyle de koruma ve gözetim açısından öncelik ve hassasiyet arz etmektedirler.

Bu nedenle, söz konusu tarihi eserlerin korunması ve gözetilmesinin temini açısından bakım, onarım ve restorasyona ihtiyaç duyanlarının zamanında tespitinin yapılması, projelerinin zamanında hazırlanması/hazırlatılması ve onaylarının geciktirilmeden yetkili kurullardan geçirilmesi için gerekli özenin ve hassasiyetin gösterilmesi, adına tahsis yapılan kurum ve kuruluşların imzalanan protokol hükümleri ile ilgili mevzuat hükümlerine uymaları ve taahhütlerini yerine getirmeleri için gerekli denetim ve kontrollerin yerinde ve zamanında yapılması konusunda gerek Genel Müdürlük ve Gerekse Bölge Müdürlüklerinin daha hassas davranmaları önerilmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.18		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yıl : 2014	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2014	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2014
1 DÖNEN VARLIKLAR		374.650.548,48	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		133.293.260,04
10 HAZİR DEĞERLER		218.568.450,01	32 FAALİYET BORÇLARI		1.685.200,38
100 KASA HESABI	0,00	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		1.685.200,38	
102 BANKA HESABI	214.190.554,94	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		119.965.303,33	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-6.587,58	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		25.635.680,94	
104 PROJE ÖZEL HESABI	15.221,06	333 EMANETLER HESABI		94.329.622,39	
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	420.977,20	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		4.277.488,08	
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	5.948.284,37	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		4.248.530,30	
12 FAALİYET ALACAKLARI	30.587.431,11	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		28.204,22	
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	10.014.850,43	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES		2.753,56	
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	20.327.276,42	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		7.365.148,46	
122 GELİRLERDEN TECLLÜ VE TEHIRLİ ALACAKLAR HESABI	0,00	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI		7.365.148,46	
128 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	245.204,26	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI		119,79	
14 DİĞER ALACAKLAR	32.658.921,00	391 SAYIM FAZLALARI HESABI		119,79	
140 YÜZLENDİRİLEN ALACAKLAR HESABI	32.658.921,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		24.173.877,49	
15 STOKLAR	1.756.240,70	43 DİĞER BORÇLAR		173.962,96	
150 İLK MADDİ VE MALZEME HESABI	1.756.240,70	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		173.962,96	
16 ÖN ÖDEMELER	91.079.505,66	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		23.999.914,53	
160 İŞ AVANSI VE KREDİLERİ HESABI	0,00	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI		23.999.914,53	
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	5 ÖZ KAYNAKLAR		2.192.361.665,46	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	91.079.505,66	50 NET DEĞER		1.761.070.937,32	
		500 NET DEĞER HESABI		1.761.070.937,32	
		51 DEĞER HAREKETLERİ		4.240,90	
		510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI		0,00	
		511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI		0,00	
		519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		4.240,90	
		57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		676.753.726,94	
		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		676.753.726,94	
		58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-353.931.865,52	
		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-353.931.865,52	
		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		108.464.625,82	
		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		177.130.430,62	
		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-68.674.805,10	

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.18		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2014		PASİF HESAPLAR	
N Yılı 2014		N Yılı 2014		N Yılı 2014	
2	DURAN VARLIKLAR	1.975.178.254,51			
22	FAALİYET ALACAKLARI	372.635,00			
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	372.635,00			
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	1.946.304.551,52			
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	1.889.954.567,20			
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	56.349.984,24			
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	27.850.475,41			
250	ARAZI VE ARSALAR HESABI	16.929.407,20			
252	BİNALAR HESABI	59.801.604,33			
253	TEKİR, MAKİNE VE ÇİHAZLAR HESABI	6.139.768,65			
254	TAŞITLAR HESABI	3.109.098,77			
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	38.714.700,95			
257	BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-98.404.988,65			
258	YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	3.470.823,98			
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	653.330,07			
260	HAKLAR HESABI	5.526.065,15			
268	BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-4.872.735,09			
29	DİĞER DURAN VARLIKLAR	-2.737,49			
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	1.523.287,86			
299	BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.526.025,35			
AKTİF TOPLAMI		2.349.828.802,99		PASİF TOPLAMI	2.349.828.802,99
Bilanço Dipnotları :					
800	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00			
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00			
902	BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI	0,00			
903	KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00			
904	ÖDENEKLER HESABI	0,00			
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	0,00			
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	197.746.590,23			
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	197.746.590,23			
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	11.256,35			
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	11.256,35			
920	GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	78.867.232,39			
921	GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	78.867.232,39			
940	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	412.827,33			
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	412.827,33			

23/02/2015 11:28

Sayfa 2 / 3

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 40.18	Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Yıl : 2014
880 MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI	1.560.079.700,00	
991 MÜLHAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HESBE	-386.224.704,72	
882 VAKIF EMANETLERİ HESABI	-1.946.304.551,52	
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ HESABI	734.932.346,05	
992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	628.968.086,27	
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	1.363.500.433,12	

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 42.10			Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			Yılı : 2014					
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)		
630	01	01		46.179,24	600	05		Diğer Gelirler	52.114.883,74		
630	01	01	01	46.179,24	600	05	01	Faiz Gelirleri	25.677.162,20		
630	01	01	04	383.896,44	600	05	01	05	Diğer Faizler	5.671.141,20	
630	01	01	04	383.896,44	600	05	01	09	Nispetinden Alacaklar Faizi	31.158,76	
630	01	01	06	4.580.831,45	600	05	01	08	Diğer Faizler	2.009.940,00	
630	01	01	06	4.580.831,45	600	05	03	09	Diğer Çeşitli Gelirler	26.437.521,54	
630	01	01	08	1.063.841,45	600	05	03	01	Diğer Çeşitli Gelirler	5.431.511,34	
630	01	01	08	1.063.841,45	600	05	03	01	01	İmtihandan Alınan Gelirler	2.260.841,34
630	01	01	08	1.063.841,45	600	05	03	01	02	Nispetinden Alacaklar	86.734,19
630	01	01	08	1.063.841,45	600	05	03	01	05	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	21.263.745,78
630	01	01	08	1.063.841,45	600	06			Sermaye Gelirleri	120.971.264,53	
630	01	01	08	1.063.841,45	600	06	01		Yaşınmaz Satış Gelirleri	120.971.264,53	
630	01	01	08	1.063.841,45	600	06	01	06	Yatırımlara Ait Yaşınmaz Satış Gelirleri	120.971.264,53	
630	01	01	08	1.063.841,45	600	06	01	06	01	Micruhat Vakıflarına Ait Yaşınmaz Satış Gelirleri	812.984.161,94
630	01	01	08	1.063.841,45	600	06	01	06	02	Micruhat Vakıfların Tazvit Beketleri	18.987.092,59
630	01	01	08	1.063.841,45	NET GELİR TOPLAMI :				609.932.858,44		
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01		Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ödemeleri	46.179,24	
630	01	01	04	383.896,44	630	01	01		Sosyal Haklar	383.896,44	
630	01	01	04	383.896,44	630	01	01	01	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	383.896,44	
630	01	01	06	4.580.831,45	630	01	01	06	Ödül ve İkrarımlar	4.580.831,45	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkrarımları	1.063.841,45	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	İşçiler	1.063.841,45	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Ücretler	1.795.571,12	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sürekli İşçilerin Ücretleri	1.795.571,12	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	İhtar ve Kıdem Tazminatları	1.127.641,00	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sürekli İşçilerin İhtar ve Kıdem Tazminatları	1.127.641,00	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sosyal Haklar	721.254,43	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları	721.254,43	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Fazla Mesaller	24.976,00	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sürekli İşçilerin Fazla Mesalleri	24.976,00	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Ödül ve İkrarımlar	1.082.285,00	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkrarımları	1.082.285,00	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Diğer Personel	161.001,34	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Ücret ve Diğer Ödemeler	107.601,34	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Yurtdışı Öğreniminde Ödenen Aylıklar	107.601,34	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Gİdelerİ	12.943.046,17	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Moruarlar	8.626.414,18	
630	01	01	08	1.063.841,45	630	01	01	08	Sosyal Güvenlik Kurumuna	8.626.414,18	

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kısmın Kodu : 40.18		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)
630	02 01 01 01			Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	5.403.021,94
630	02 01 01 02			Sağlık Primi Ödemeleri	1.181.514,38
630	02 02 01			Sözleşmeli Personel	2.064.632,00
630	02 02 01 01			İşsizlik Sigortası Fonuna	2.723,57
630	02 02 01 02			İşsizlik Sigortası Fonuna	2.723,57
630	02 02 01 03			Sosyal Güvenlik Kurumuna	2.061.908,43
630	02 02 01 04			Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	130.528,54
630	02 02 01 05			Sağlık Primi Ödemeleri	180.370,04
630	02 02 01 06			İçişler	1.328.990,06
630	02 02 01 07			İşsizlik Sigortası Fonuna	10.900,00
630	02 02 01 08			İşsizlik Sigortası Fonuna	10.900,00
630	02 02 01 09			Sosyal Güvenlik Kurumuna	1.210.000,00
630	02 02 01 10			Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	1.178.010,00
630	02 02 01 11			Sağlık Primi Ödemeleri	17.702,00
630	03			Mal ve Hizmet Alın Giderleri	64.833.707,26
630	03 01			Üretim Yönelik Mal ve Malzeme Alınları	1.352,00
630	03 01 01			Metall Ürünleri Alınları	1.352,00
630	03 01 01 01			Metall Ürünleri Alınları	1.352,00
630	03 02			Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alınları	13.567.819,26
630	03 02 01			Kartuş ve Büro Malzemesi Alınları	396.802,80
630	03 02 01 01			Kartuş ve Büro Malzemesi Alınları	396.802,80
630	03 02 01 02			Büro Malzemesi Alınları	1.807,26
630	03 02 01 03			Periyodik Yayın Alınları	418,00
630	03 02 01 04			Diğer Yayın Alınları	95,80
630	03 02 01 05			Baskı ve Çit Giderleri	189.512,24
630	03 02 01 06			Diğer Kartuş ve Büro Malzemesi Alınları	80.290,00
630	03 02 01 07			Su ve Temizlik Malzemesi Alınları	207.000,00

2014/0015 11/18

Sayfa 3 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Karaman Kodu : 40.18				Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
Ekonomik Kodlar		GİDERİM TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630	02	02	02	02	02	Su Alınan	29.619,96
630	02	02	02	02	02	Temizlik Malzemesi Alınan	37.710,84
630	02	02	02	02	02	Enerji Alınan	2.883.577,35
630	02	02	02	02	02	Yakacak Alınan	496.716,98
630	02	02	02	02	02	Akaryakıt ve Yağ Alınan	75.061,38
630	02	02	02	02	02	Elektrik Alınan	1.811.473,17
630	02	02	02	02	02	Yiyecek, İçecek ve Yem Alınan	6.532.251,18
630	02	02	02	02	02	Yiyecek Alınan (Beslenen kişiye dahil)	9.485.311,44
630	02	02	02	02	02	İçecek Alınan	48.952,54
630	02	02	02	02	02	Giyim ve Kuşam Alınan	65.310,00
630	02	02	02	02	02	Giyecek Alınan (Kişisel kuşam ve eşyanın dahil)	65.310,00
630	02	02	02	02	02	Özel Malzeme Alınan	341.791,02
630	02	02	02	02	02	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyasal ve Temizlik Malzeme Alınan	183.574,9
630	02	02	02	02	02	Tıbbi Malzeme ve İlaç Alınan	3.518,08
630	02	02	02	02	02	Diğer Özel Malzeme Alınan	72.707,96
630	02	02	02	02	02	Güvenlik ve Sorumluya Yönelik Mal, Malz. ve Hizmet Alınan	34.916,88
630	02	02	02	02	02	Mühürmat Alınan	34.916,88
630	02	02	02	02	02	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alınan	84.578,9
630	02	02	02	02	02	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alınan	84.578,9
630	02	02	02	02	02	Yolculuk	3.295.621,38
630	02	02	02	02	02	Yurtiçi Geçici Görev Yolculuk	2.628.758,0
630	02	02	02	02	02	Yurtiçi Geçici Görev Yolculuk	2.628.758,0
630	02	02	02	02	02	Yurtiçi Sürekli Görev Yolculuk	139.460,0
630	02	02	02	02	02	Yurtiçi Sürekli Görev Yolculuk	139.460,0
630	02	02	02	02	02	Yardımcı Geçici Görev Yolculuk	336.121,32
630	02	02	02	02	02	Yardımcı Geçici Görev Yolculuk	336.121,32
630	02	02	02	02	02	Yolculuk Tasminatları	197.381,2

23/03/2015 11:30

Sayfa 4 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 41.13		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Carî Yılı (M)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carî Yılı (M)
630 01 01 01 01	Arazî Yazınından	197.203,51			
630 01 01 01 02	Gerev Giderleri	16.129.137,22			
630 01 01 01 03	Yasal Giderler	600.000,79			
630 01 01 01 04	Mahkeme Harç ve Giderleri	11.709.624,66			
630 01 01 01 05	Diğer Yasal Giderler	4.500.390,56			
630 01 01 01 06	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	21.295,80			
630 01 01 01 07	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	25.300,58			
630 01 01 01 08	İçişleri Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	2.000,36			
630 01 01 01 09	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	6.690,48			
630 01 01 01 10	Hizmet Alınları	26.711.530,97			
630 01 01 01 11	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	17140,5018			
630 01 01 01 12	Etil-Proje Bütçesiz Ekspertiz Giderleri	93603,48			
630 01 01 01 13	Bilgisayar Hizmeti Alınları (Fazla ve Devran Harç)	96001,36			
630 01 01 01 14	Mülkiyet Hukuk Hizmetleri (Tasitlik Hizmet İhtisatları Dahil)	10270,04			
630 01 01 01 15	Harita Yapım ve Alım Giderleri	9.200,40			
630 01 01 01 16	Tamirlik Hizmet Alım Giderleri	648.500,82			
630 01 01 01 17	Özel Güvenlik Hizmet Alım Giderleri	615769,20			
630 01 01 01 18	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	10600,24			
630 01 01 01 19	Haberleşme Giderleri	607.003,12			
630 01 01 01 20	Posta ve Telex Giderleri	240194,28			
630 01 01 01 21	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	240407,80			
630 01 01 01 22	Bilgiye Abonelik Giderleri (İnternet abonelik ücretleri dahil)	21.510,38			
630 01 01 01 23	Uydu Haberleşme Giderleri	1.000,00			
630 01 01 01 24	Hal Kiru Giderleri	504,00			
630 01 01 01 25	Tapama Giderleri	1209.116,40			
630 01 01 01 26	Yolcu Tapama Giderleri	12.000,00			
630 01 01 01 27	Yük Tapama Giderleri	1.000.000,00			
630 01 01 01 28	Geçiş Ücretleri	4.500,00			
630 01 01 01 29	Tarifeye Bağlı Ödemeler	1.472.200,00			

23/02/2016 11:38

Sayfa 6 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.11				Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
Ekonomik Kodlar				GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	
				GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)		
630	03	01	04	İlan Giderleri	149.291,62		
630	03	01	05	Sigorta Giderleri	3.077,94		
630	03	01	03	Kiralar	4.204.071,94		
630	03	01	05	Taahhüt Kiralaması Giderleri	261.814,00		
630	03	01	06	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	4.006.841,34		
630	03	06	01	Diğer Hizmet Alımları	1.330.541,83		
630	03	05	01	Yurtdışı Staj ve Öğrenim Giderleri	282.000,00		
630	03	05	02	Kurslara Katılma Giderleri	18.802,37		
630	03	05	03	Lojman İşletme Maliyetlerine Katılım Giderleri	16.491,00		
630	03	05	04	Diğer Binaların İşletme Maliyetlerine Katılım Giderleri	992.250,62		
630	03	05	05	Diğer Hizmet Alımları	2.051.907,64		
630	03	05	06	Temsil ve Tanıtım Giderleri	650.910,70		
630	03	05	07	Temsil Giderleri	220.917,68		
630	03	05	08	Temsil, Ajanslar, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	220.917,68		
630	03	05	09	Tanıtım Giderleri	621.460,00		
630	03	05	10	Tanıtım, Ajanslar, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	621.460,00		
630	03	07	01	Menkul Mal, Gayrimenkul Hak Alın, Bakım ve Onarım Giderleri	1.512.292,20		
630	03	07	02	Menkul Mal Alın Giderleri	170.484,74		
630	03	07	03	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	24.099,80		
630	03	07	04	Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	642.154,02		
630	03	07	05	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları (Bakım süresi bitmiş olanlara)	6.190,81		
630	03	07	06	Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	13.687,50		
630	03	07	07	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	46.481,37		
630	03	07	08	Gayri Maddi Hak Alımları	80.221,60		
630	03	07	09	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yazılımları	97.517,10		
630	03	07	10	Fikri Hak Alımları	30.301,94		
630	03	07	11	Diğer Gayri Maddi Hak Alımları	1.244,02		

23/03/2015 11:38

Sayfa 6 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.10		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014		
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)
630	02	01	01		Bakım ve Onarım Giderleri	194.361,00
630	02	01	02		Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	712.006,00
630	02	01	03		Taahhüt Bakım ve Onarım Giderleri	134.412,57
630	02	02	01		Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	1.179.661,00
630	02	04			Sayımsal Mal Bakım ve Onarım Giderleri	754.572,00
630	02	06	01		Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	256.426,30
630	02	06	02		Büro Bakım ve Onarım Giderleri	199.781,54
630	02	06	03		Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	96.652,04
630	02	06	04		Lejantın Bakım ve Onarım Giderleri	30.411,00
630	02	06	05		Lejantın Bakım ve Onarım Giderleri	30.411,00
630	02	06	06		Diğer Taşınmaz Yapı, Bakım ve Onarım Giderleri	427.723,24
630	02	06	07		Diğer Taşınmaz Yapı, Bakım ve Onarım Giderleri	427.723,24
630	02				Carî Transferler	35.771.042,20
630	05	01			Görev Zararları	4.705.135,00
630	05	01	01		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	4.705.135,00
630	05	01	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	4.705.135,00
630	05	03			Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	57.794,00
630	05	03	01		Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	57.794,00
630	05	03	02		Demek, Benlik, Kurum Kuruluş, Senelik vb. Kuruluşlara	16.481,10
630	05	03	03		Kamu İşveren Sendikalarına	1.000,00
630	05	03	04		Momartanın Öğle Yemeğine Yardım	11.352,60
630	05	04			Hane Halkına Yapılan Transferler	31.008.111,44
630	05	04	01		Burslar ve Harçlıklar	16.538.499,80
630	05	04	02		Yurtici Burslar ve Harçlıklar	15.448.055,70
630	05	04	03		Diğer Transferler	4.024,94

23/02/2015 11:28

Sayfa 7 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
6.30	05 04 01	Sosyal Amaçlı Transferler	20.005.901.11			
6.30	05 04 10 01	Muhtaç ve Kâdere Yardım	20.002.969.04			
6.30	05 04 07 02	Vakıf İşletmelerine Yapılan Ödemeler	28.599.97			
6.30	05 04 00 00	Diğer Sosyal Amaçlı Transferler	838.02.12			
6.30	05 04 09	Hane Hüküme Yapılan Diğer Transferler	2.850.04			
6.30	05 06 09 01	Hane Hüküme Yapılan Diğer Transferler	2.850.04			
6.30	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.762.94			
6.30	11 09	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.762.94			
6.30	11 09 08	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.762.94			
6.30	11 09 08 01	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.762.94			
6.30	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	14.717.719.51			
6.30	12 01	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.129.804.12			
6.30	12 01 01	Mül ve Hizmet Satış Gelirleri	9.342.75			
6.30	12 01 01 01	Mül Satış Gelirleri	10.260			
6.30	12 01 01 01 01	Hizmet Gelirleri	9.300.12			
6.30	12 01 01 01 01	Kira Gelirleri	12.073.443.40			
6.30	12 01 01 01 01	Taşınmaz Kiraları	12.073.443.40			
6.30	12 01 01	Diğer Gelirler	1.487.916.60			
6.30	12 01 01 01	Faiz Gelirleri	1.073.601.20			
6.30	12 01 01 01 01	Diğer Faizler	1.073.601.20			
6.30	12 01 01 01	Diğer Çeşitli Gelirler	414.315.40			
6.30	12 01 01 01 01	Diğer Çeşitli Gelirler	414.315.40			
6.30	12 06	Sermaye Gelirleri	1.101.208.63			
6.30	12 06 01	Taşınmaz Satış Gelirleri	1.101.208.63			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kursun Kodu : 40.13		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yılı (N)
630 12 01 01 01	Vakıflara Aktırılabilir Satış Gelirleri	1.811.294,64			
630 12 01 01 02	Amortisman Giderleri	31.718.563,38			
630 12 01 01 03	Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	30.967.934,30			
630 12 01 01 04	Binaların Amortisman Giderleri	3.036,10			
630 12 01 01 05	Binaların Amortisman Giderleri	3.036,10			
630 12 01 01 06	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	191.471,67			
630 12 01 01 07	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	191.471,67			
630 12 01 01 08	Tapılmaları Amortisman Giderleri	28.965.708,36			
630 12 01 01 09	Tapılmaları Amortisman Giderleri	28.965.708,36			
630 12 01 01 10	Demirbaşların Amortisman Giderleri	1.819.580,91			
630 12 01 01 11	Demirbaşların Amortisman Giderleri	1.819.580,91			
630 12 01 02	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	1.170.429,08			
630 12 01 03	Hakların Amortisman Giderleri	1.170.429,08			
630 12 01 04	Hakların Amortisman Giderleri	1.170.429,08			
630 14	İkmal Maddeleri ve Malzeme Giderleri	28.128.907,15			
630 14 01	Kartusiyer Malzemeleri	76.294,40			
630 14 01 00	Kartusiyer Malzemeleri	76.294,40			
630 14 01 00 00	Kartusiyer Malzemeleri	76.294,40			
630 14 02	Beslenme, Gıda Aracı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	242,22			
630 14 02 00	Beslenme, Gıda Aracı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	242,22			
630 14 02 00 00	Beslenme, Gıda Aracı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	242,22			
630 14 03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	307.200,85			
630 14 03 00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	307.200,85			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	14 01 01 00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Materyalleri	157.209,6				
630	14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yakıtları	136.911,60				
630	14 04 30	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yakıtları	136.911,60				
630	14 06 00 00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yakıtları	136.911,60				
630	14 05	Temizleme Ekipmanları	164.209,00				
630	14 05 00	Temizleme Ekipmanları	164.209,00				
630	14 05 00 00	Temizleme Ekipmanları	164.209,00				
630	14 06	Giycek, Mühürat ve Tutulmuş Materyalleri	73.946,55				
630	14 06 00	Giycek, Mühürat ve Tutulmuş Materyalleri	73.946,55				
630	14 06 00 00	Giycek, Mühürat ve Tutulmuş Materyalleri	73.946,55				
630	14 07	Yiyecek	24.661.441,80				
630	14 07 00	Yiyecek	24.661.441,80				
630	14 07 00 00	Yiyecek	24.661.441,80				
630	14 08	İçecek	1.403.156,45				
630	14 08 00	İçecek	1.403.156,45				
630	14 08 00 00	İçecek	1.403.156,45				
630	14 08 00 00	İçecek	1.403.156,45				
630	14 12	Bakım Onarım ve Üretim Materyalleri	136.500,61				
630	14 12 00	Bakım Onarım ve Üretim Materyalleri	136.500,61				
630	14 12 00 00	Bakım Onarım ve Üretim Materyalleri	136.500,61				
630	14 13	Yedek Parçalar	30.163,10				
630	14 13 00	Yedek Parçalar	30.163,10				
630	14 13 00 00	Yedek Parçalar	30.163,10				
630	14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	1.098,00				

23/02/2015 11:20

Sayfa 12 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Korun Kodu : 40.18		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yıl : 2014	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (₺)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (₺)
630 14 14 44	Nakit Yaratılan Lastikleri	1.098,03			
630 14 34 44 01	Nakit Yaratılan Lastikleri	1.098,03			
630 14 15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yatırımlar	297.625,47			
630 14 15 44	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yatırımlar	297.625,47			
630 14 15 44 01	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yatırımlar	297.625,47			
630 14 09	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	17.348,33			
630 14 09 44	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	17.348,33			
630 14 09 44 01	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	17.348,33			
630 31	Silinen Alacaklardan Kayıtlı Karşın Giderler	8.586,47			
630 31 02		8.586,47			
630 31 02 44	Diğer Mevzuat Hükmeleri Çerçevesinde Silinenler	8.586,47			
630 31 02 44 01	Faizli veya Yersiz Olarak Kaydedilen Alacaklar ve Faizleri	1.802,94			
630 31 02 44 01 01	Muhakeme Kararı Üzerinden Silinen Alacaklar	7.580,53			
630 31	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	230.963.785,15			
630 31 04	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	230.963.785,15			
630 31 04 01	Menkul Sermaye Üretim Giderleri	45.759,79			
630 31 04 01 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	45.759,79			
630 31 04 01 01 01	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	1.391.497,12			
630 31 04 01 01 01 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	17.118,08			
630 31 04 01 01 01 01 01	Diğer Giderler	1.391.497,12			
630 31 04 01 01 01 01 01 01	Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	1.203.321,54			
630 31 04 01 01 01 01 01 01 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	188.442,95			
630 31 04 01 01 01 01 01 01 01 01	Haberleşme Giderleri	1.111.988,04			
630 31 04 01 01 01 01 01 01 01 01 01	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	171.449.891,07			

23/03/2015 11:00

Sayfa 11 / 12

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.18		Adı : VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2014	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Carî Yılı (N)
630	M	01	D	Müavir Firma ve Kişilere Ödemeler	25.030.395,14
630	M	07	D	Diğer Giderler	17.020.003,50
630	M	09	D	Diğer Sermaye Giderleri	55.844.796,13
630	M	09	D	Diğer Sermaye Giderleri	55.844.796,13
630	98		D	Diğer Giderler	21.859,40
630	99	91	D	Yükarıda Tasanlanamayan Diğer Giderler	21.859,40
630	99	91	D	Yükarıda Tasanlanamayan Diğer Giderler	21.859,40
630	99	91	D	Yükarıda Tasanlanamayan Diğer Giderler	21.859,40
GİDERLER TOPLAMI :		501.463.232,62			
GİDERLER TOPLAMI (A)		501.463.232,62			
GELİRLER TOPLAMI (B)		609.932.858,44			
İNDİRİM VE İSKONTO TOPLAMI (C)		0,00		NET GELİR (D= B- C)	609.932.858,44
				FAALİYET SONUCU D - A	108.469.625,82

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2014 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU



İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	45
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	46
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	46
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	47
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	48
6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	49
7. EKLER.....	54

KISALTMALAR

M2 : Metrekare

NO: Numara

TL: Türk Lirası

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü 2014 Yılı işlemlerinin sonucu olarak hazırlanan gelir tablosuna göre; toplam 5.896.487,12 TL gelir temin etmiş bu gelirin 5.788.266,23 TL'si brüt satış geliri, 43.978,49 TL'si diğer olağan gelir ve 64.242,40 TL'lik kısmı da diğer olağandışı gelirlerden elde edilmiştir.

Buna karşılıklıta toplam 6.556.854,96 TL'lik gider kalemi oluşmuş, bu gider kalemlerinin; 87.659,47 TL'si satış iskontolarından, 3.618.169,35 TL'si satılan malın maliyetinden, 2.753.809,42 TL'si faaliyet giderlerinden, 72.378,60 TL'si olağan gider ve zararlardan, 24.838,12 TL'si ise diğer olağandışı gider ve zararlardan oluşmaktadır.

İşletme Müdürlüğü bu gelir ve gideri ile 2014 yılını 660.367,84 TL ticari zarar ile kapatmıştır.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı döner sermayeli bir işletmedir.

Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, muhasebe işlemlerini Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup, mali rapor ve tablolarını ilgili Yönetmeliğe göre hazırlamakta ve tahakkuk esaslı muhasebe sistemi uygulamaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.

- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilecektir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vakıflar Genel Müdürlüğü Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğü'nün Aylık Gayri Safi Hasılatı Üzerinden Alınan Hazine Payı Oranı Sebebiyle işletmenin Kuruluş Amacına Uygun Biçimde hizmet vermesinin Mümkün Olamaması.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğü'nün aylık gayri safi hasılatı üzerinden alınan Hazine Payı oranı sebebiyle işletmenin kuruluş amacına uygun biçimde hizmet vermesinin mümkün olmadığı ve vakıfların vakfiyelerinde yer alan şartların yerine getirilmesini etkilediği tespit edilmiştir.

2 Mayıs 1920 yılında "Büyük Millet Meclisi İcra Vekillerinin Suret-i İntihabına Dair Kanun" çıkartılarak 11 kişilik İcra Vekilleri Heyetine Şer'iyye ve Evkaf Vekaleti de alınarak vakıf işleri bu Vekâlet tarafından yürütülmüştür. Şer'iyye ve Evkaf Vekaleti'nin 3 Mart 1924 gün ve 429 sayılı Yasa ile kaldırılmasıyla görevleri Başbakanlığa bağlı Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, 27.08.1940 tarihli ve 4598 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 21.08.1940 tarih ve 3913 sayılı Vakıf Memba Sularıyla Orman ve Zeytinliklerin İşletilmesi Hakkındaki Kanuna göre kurulmuştur.

Bu Kanun 21.05.1970 tarih ve 1262 sayılı Vakıflar Genel Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Fıkra ve Ek Maddelerle Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanunla yürürlükten kaldırılmış ancak, söz konusu Kanunun geçici 2 nci maddesinde, şirket ve işletmeler kuruluncaya kadar mevcut işletmeler hakkında 3913 sayılı Kanun, ek ve değişiklikleri hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı belirtilmiş, ancak süregelen zamanda yeni bir düzenleme yapılmadığından, bu güne kadar mevcut işletmeler hakkında 3913 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerinin uygulanmasına devam edilmiştir.

Halen Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğü, 21.08.1940 tarih ve 3913 sayılı Vakıf Memba Sularıyla Orman ve Zeytinliklerin İşletilmesi Hakkındaki Kanun, 5737 sayılı

Vakıflar Kanunu ve Döner Sermaye İşletmeleri hakkındaki mevzuata göre faaliyet ve işlemlerini sürdürmektedir.

Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 3913 ve 5737 sayılı Kanunlara göre faaliyet alanları şunlardır;

1) Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait zeytinliklerle narenciye ve meyve bahçelerini ticari esaslar dairesinde işletmek ve bu ağaçların her türlü zira bakımını yapmak.

2) Zeytinliklerden elde ettiği veya üreticiden satın aldığı, zeytin ve zeytinyağını işlemek ve bunların satışını yapmak.

3) Zeytin ve zeytinyağını işlemek için meclis kararı ile fabrika, arazi, orman ve zeytinlik kiralamak.

4) Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait olup üçüncü şahıslara kiraya verilen zeytinliklerin takip ve kontrolünü yapmak.

5) 5737 Sayılı Kanuna göre Vakıfların bağışlarını belgelemekte kullandıkları bağış, tahsilat ve gider makbuzlarının Türkiye genelinde 25 Vakıflar Bölge Müdürlüğüne basımı ve satışını yapmak.

Yukarıdaki maddelerden de görüleceği üzere İşletme Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğünce idare edilen ve mülkiyetleri Mazbut Vakıflara ait olan zeytinliklerinin ticari esaslara göre işletilmesi için kurulmuş ve halen Döner sermayeli bir işletme olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Daha önce Ayvalık'ta faaliyetlerine devam eden Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğü; Bugün Balıkesir İli, Edremit İlçesi Havran yolunun 2. kilometresinde 58.180 m2 alan üzerine 1990 yılında inşa edilmiş yerinde faaliyet göstermektedir.

Yönetimi Vakıflar Genel Müdürlüğüne, mülkiyeti tarihten gelen mazbut vakıflara ait vakıf zeytinliklerin tamamı işletme müdürlüğüne kiralanmış ve işletme müdürlüğü tarafından ticari olarak işletilirken, 2004 yılından itibaren imara açık alanlar hariç yaklaşık %80'lik kısmı Vakıflar Genel Müdürlüğünce üçüncü şahıslara kiraya verilmiştir. Kiraya verilmeyen zeytinlikler ise Balıkesir Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından işletilmektedir ve "Vakıflar"

ismi ile markalaşmıştır.

İşletme Müdürlüğü, mevcut durumda güneyde Bergama ve kuzeyde Küçükkuşu'ya kadar uzanan 145 km'lik kıyı şeridinde yer alan 16.414.326,00 m² sahali 1.733 parça zeytinlikte 189.306 adet zeytin ağacının tarımsal ve fiziki kontrolünü yapmaktadır.

İşletme Müdürlüğü; Balıkesir Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından işletilen zeytinliklerden satın alınan zeytinleri veya dışarıdan satın alınan, fason yaptırılan zeytin ve diğer zeytin ürünleri(zeytin- zeytinyağı çeşitleri, zeytinyağı sabun çeşitleri) ile bal vb. diğer ürünleri işleyerek idareye bağlı değişik yerlerdeki (Edremit merkez, İstanbul, Bursa, Ankara, Antalya) satış noktalarında satarak gelir elde etmektedir.

İşletmenin kuruluş amacı ve işleyişine bakıldığında hem bir döner sermaye olarak mali mevzuattaki yükümlülüklerinin bulunduğu hem de bir ticari işletme olarak kurumlar vergisine de tabi olduğu görülür.

İşletmenin aylık gayri safi hasılatından genel bütçeye aktarılacak miktara esas oran, 17 Sıra No'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği uyarınca %15 olarak belirlenmiştir. Bu oran, işletmenin tahsil edilmiş olsun / olmasın bir ay içinde tahakkuk eden her türlü mal satış hasılatı, her türlü hizmet satış gelirleri, faiz ve diğer gelirleri üzerinden alınmaktadır. Diğer bir ifadeyle hazine payı işletmenin brüt geliri üzerinden hesaplanarak alınmaktadır. Bu oran hasılatın elde edilmesi için yapılan harcamalar düşüldükten sonra, işletme karının yaklaşık %40'ına varan bir orana denk gelmektedir. İşletmenin 2014 yılı Geçici Mizan'ında 742.593,59 TL tutarında bir miktarın Hazine Payı olarak ayrıldığı görülebilir.

Örneğin; bir işletmenin bu pay oranında kurumlar vergisi vermesi için yaklaşık 3.750.000 TL kar elde etmesi öngörülebilir. Bu oranda bir kar elde etmek için normal ticari faaliyetle iktisap eden bir işletme cirosunun 40.000.000 TL civarında olması beklenir ki bu durum 2014 yılı Geçici Mizan'ında 750.893,15 TL zarar eden bir kurum için pek mümkün görünmemektedir. Kaldı ki İşletme ayrıca Kurumlar Vergisi mükellefidir.

Diğer yandan, İşletme'nin Hazine Payı ile mükellef kılındığı 17 Sıra No'lu Tebliğ yayımlandıktan sonra 5234 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici 1. Maddesinde 28.3.2007 tarihinde 5615 Sayılı Kanun ile yapılan "Aylık gayrisafi hasılattan irat kaydedilecek oranı, döner sermayeler

itibariyle %1'e kadar indirmeye Maliye Bakanı yetkilidir." şeklindeki değişiklik neticesinde aylık gayri safi hasılatlarından kaydedilecek irat oranının %1'e dek düşürülmesi mümkün olmuştur.

Ardından 26.01.2011 tarih ve 01126 sayılı Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısı ile tüm üniversitelerin döner sermayeli işletmelerinden alınan hazine payı %1'e indirilmiştir. Bu süreçle beraber üniversiteler ek ödemelerin personele dağılımını öngören düzenlemeleri yeniden çıkarmışlardır. Bununla birlikte Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı hastanelerden de %1 oranında hazine payı alınırken Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğünden %15 oranında hazine payı alınmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde bulunan taşınmazların hukuki statüleri tarihsel arka planıyla beraber değerlendirildiğinde; bir yandan İşletme'nin kuruluş ve yürütme amaç ve hedeflerine bakıldığında oldukça yüksek olan bu payın düşürülmesinin İşletmenin verimliliği ve karlılığı bakımından elzem olduğu görülür. Diğer yandan ilgili Hazine Payı'nın düşürülmesi ile beraberinde kalan miktarın personele ödenmesi değil, ilgili Genel Müdürlük bütçesinde yer alacağı ve vakıf geliri olarak vakfedenlerin istekleri doğrultusunda kullanılacağı ve vakfiye şartlarının yerine getirilebileceği hususu da gözden kaçırılmamalıdır.

Mazbut vakıflar fiili ve hukuki sebeplerle devletin el koyduğu, idaresi bir makama ya da vakfedenlerin fer'ilerinden başkalarına bırakıldığı, fiilen hayrî bir hizmeti kalmadığı için Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün vesayeti altına alınan, özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler olduklarından, bu vakıfların yönetim ve temsilleri, hukuki statülerinin korunarak yaşatılmaları amacıyla Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bırakılmıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün idaresindeki taşınmazların tamamı mazbut vakıflara aittir. Söz konusu taşınmazlar; Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetinde olmayıp, asıl olarak özel mülkiyetten gelmekte ve tapuda ilgili vakıfların adına yer almaktadırlar. Genel Müdürlük bu taşınmazları değerlendirerek elde edilen gelirler ile bu vakıfların vakfiyelerinde yer alan hayır, sosyal, kültürel ve ekonomik şartları ile hizmetleri yerine getirmektedir.

Söz konusu Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğü de mazbut vakıflara ait taşınmaz gelirleri ile kurulmuştur. İşletme zararları ise yine mazbut vakıf gelirlerinden karşılanmaktadır. Alınan bu hazine payı işletme zararlarını daha da artırmaktadır.

Kaynağı özel mülkiyet olan bu vakıf taşınmaz gelirleriyle kurulan işletme müdürlüğünden pay alınması vakıfların vakfiyelerinde yer alan şartlara aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca hazine payının alınması vakıfların vakfiyelerinde yer alan şartların yerine getirilmesini engellemektedir.

Vakfedilen zeytinliklerin mahsullerinin değerlendirilmesi ve korunması amacıyla kurulan işletmenin döner sermaye şeklinde kurumsallaşması yasal bir zorunluluk olup, piyasa şartlarında faaliyet gösterdiği için yalnızca ticari bir işletme gibi de değerlendirilmemesi gerekmektedir. Vakfedenlerin, vakıf gelirlerinin ne şekilde harcanacağı konusunda vakıf senetlerinde hükümler bulunmaktadır. Zeytinliklerin gelirlerinin vakıf senetlerine uygun biçimde kullanılmamasının manevi mesuliyetinin mucip olduğu da ortadadır.

Kamu idaresi cevabında; Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğünün mülkiyeti mazbut vakıflara ait taşınmaz gelirleri ile kurulduğu, işletmenin faaliyetlerine devam ederken hazineden herhangi bir kaynak kullanmadığı, her yıl ödenen hazine payının işletmenin rekabet gücünün zayıflamasına neden olduğu belirtilerek Hazine payının % 1'e indirilmesi hususunda 2013 yılında Maliye Bakanlığına yazı yazıldığı ve Bakanlıklar düzeyinde şifai görüşmeler yapıldığı ancak herhangi bir sonuç alınmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü Hazine payının % 1'e indirilmesi hususunda 2013 yılında Maliye Bakanlığına yazmış olmakla birlikte daha sonraki yıllarda söz konusu ile ilgili herhangi bir çalışma yapmamıştır. Kurum tarafından yapılacak çalışmaların izlenmesi yerinde olacaktır.

Öneri:

Hazine payının % 1'e indirilmesi konusunda Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık nezdinde yazılı ve şifai girişimlerde bulunulması önerilir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

AYVALIK VAKIF ZEYTİNLİKLERİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ BİLANÇOSU 2014			
AKTİF		PASİF	
DÖNEN VARLIKLAR	3.335.825,90	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	482.408,91
10 HAZIR DEGERLER	316.823,40	32 TİCARİ BORÇLAR	323.366,62
102 BANKALAR HESABI	316.823,40	320 SATICILAR HESABI	298.791,97
12 TİCARİ ALACAKLAR	415.899,93	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	24.574,65
120 ALICILAR HESABI	48.775,83	33 DİĞER ALACAKLAR	3.194,06
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	367.124,10	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	1.960,83
128 SÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	141.882,69	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.233,23
129 SÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARSILIGI HESABI (-)	-141.882,69	34 ALINAN AVANSLAR	13,58
13 DİĞER ALACAKLAR	20.174,67	340 ALINAN SİPARİS AVANSLARI HESABI	13,58
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	14.918,58	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	148.495,49
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	5.256,09	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	35.327,29
15 STOKLAR	2.572.023,70	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	6.435,19
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	200.106,49	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	106.255,67
151 YARI MAMULLER - ÜRETİM HESABI	1.535.020,63	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	477,34
152 MAMULLER HESABI	354.898,92	38 GELECEK AYLARA AIT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	3.415,91
153 TİCARİ MALLAR HESABI	169.271,25	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	3.415,91
157 DİĞER STOKLAR HESABI	312.726,41	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	3.923,25
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	10.904,20	397 SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI HESABI	3.923,25
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	399,43	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	9.632.193,82
193 PESİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	1.594,48	42 TİCARİ BORÇLAR	487.319,30
197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI HESABI	8.910,29	429 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	487.319,30
2 DURAN VARLIKLAR	139.245,42	43 DİĞER BORÇLAR	8.961.285,33
22 TİCARİ ALACAKLAR	1.742,05	436 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	8.961.285,33
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.742,05	47 BORÇ VE GİDER KARSILIKLARI	183.589,19
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	109.022,07	472 KIDEM TAZMİNATI KARSILIGI	183.589,19

		HESABI	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	789.597,74	5 ÖZ KAYNAKLAR	-
254 TAŞITLAR HESABI	19.253,59	50 ÖDENMİS SERMAYE	6.639.531,41
255 DEMİRBASLAR HESABI	675.948,28	500 SERMAYE HESABI	1,50
257 BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.375.777,54	54 YEDEKLER	816.726,38
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	5.180,02	549 ÖZEL FONLAR HESABI	816.726,38
260 HAKLAR HESABI	17.996,07	58 GEÇMİS YILLAR ZARARLARI	-
268 BİRİKİMİS AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-12.816,05	580 GEÇMİS YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	6.795.891,45
28 GELECEK YILLARA AIT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	23.301,28	59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-
280 GELECEK YILLARA AIT GİDERLER HESABI	23.301,28	591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-660.367,84
TOPLAM	3.475.071,32	TOPLAM	3.475.071,32

AYVALIK VAKIF ZEYTİNLİKLERİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR TABLOSU

	2014	2013
A- BRÜT SATISLAR	5.788.266,23	4.165.756,93
1- Yurt İçi Satışlar	5.770.254,43	4.081.254,24
2- Yurt Dışı Satışlar	0,00	0,00
3- Diğer Gelirler	18.011,80	84.502,69
B- SATIS İNDİRLİMLERİ (-)	87.659,47	77.743,47
1- Satıştan İndirimler (-)	5.905,90	675,52
2- Satış İskontoları (-)	81.753,57	77.067,95
3- Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00
C- NET SATISLAR	5.700.606,76	4.088.013,46
D- SATISLARIN MALİYETİ (-)	3.618.169,35	2.652.280,64
1- Satılan Mamüller Maliyeti (-)	3.125.849,56	2.284.061,62
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	415.485,29	360.443,12
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	0,00	0,00
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	76.834,50	7.775,90
BRÜT SATIS KARI ve ZARARI	2.082.437,41	1.435.732,82
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	2.753.809,42	2.193.296,31
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	0,00	0,00
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	558.460,73	365.240,80
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	2.195.348,69	1.828.055,51
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-671.372,01	-757.563,49
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAGAN GELİR ve KARLAR	43.978,49	38.688,23
1- Faiz Gelirleri	36.958,55	21.726,51
2- Konusu Kalmayan Karşılıklar	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

3- Menkul Kıymet Satış Karları	0,00	0,00
4- Kambiyo Karları	0,00	0,00
5- Reeskont Faiz Gelirleri	0,00	0,00
6- Diğer Olağan Gelir ve Karlar	7.019,94	16.961,72
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAGAN GİDER ve ZARARLAR (-)	72.378,60	0,00
1- Karşılık Giderleri (-)	72.378,60	0,00
2- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	0,00	0,00
3- Kambiyo Zararları (-)	0,00	0,00
4- Reeskont Faiz Giderleri (-)	0,00	0,00
5- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	0,00	0,00
OLAGAN KAR VEYA ZARARLAR	-699.772,12	-718.875,26
H- OLAGANDISI GELİR ve KARLAR	64.242,40	244,38
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	0,00	210,39
2- Diğer Olagandısı Gelir ve Karlar	64.242,40	33,99
I- OLAGANDISI GİDER ve ZARARLAR (-)	24.838,12	32.262,27
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	0,00	0,00
3- Diğer Olagandısı Gider ve Zararlar (-)	24.838,12	32.262,27
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-660.367,84	-750.893,15
J- DÖNEM KARI VERGİ ve DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARSILIKLARI (-)	0,00	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-660.367,84	-750.893,15

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2014 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU



İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	60
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	62
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	62
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	63
5. GENEL DEĞERLENDİRME	64
6. DENETİM BULGULARI.....	67

1. ÖZET

Bu rapor, T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğünün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirilmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2010- 2014 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2014 yılı Performans Programı,
- 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Söz konusu denetim; kamu idaresinin raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde sunulan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesi için kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan kriterler aşağıda yer alan Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3’te görülmektedir.

Tablo 1: Raporlama Gerekliliklerine Uygunluk Kriterleri

Mevcudiyet	VGM’nin plan, program ve raporlarını yayımlayıp yayımlamadığı
Zamanlılık	VGM’nin plan, program ve raporlarını yasal süre içinde yayımlayıp yayımlamadığı
Sunum	VGM’nin plan, program ve raporlarının ilgili mevzuatla belirlenen usullere uyumlu olup olmadığı

Tablo 2: Performans Bilgisinin İçeriğine Yönelik Kriterler

Stratejik Plan ve Performans Programı	İlgililik:	Hedefler, göstergeler ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
	Ölçülebilirlik:	Performans programlarındaki hedeflerin ve göstergelerin ölçülebilir olması
	İyi tanımlanma:	Hedefin açık ve net bir tanımının olması
Faaliyet Raporu	Tutarlılık:	Hedeflerin, denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında (göstergeler ve alt hedefler dâhil) tutarlı olarak kullanılması
	Doğrulanabilirlik:	Raporlanan değerlerin, temel veri kayıt sistemlerinin çıktısıyla tutarlı olması
	İkna edicilik/ Geçerlilik:	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınması ve sapmayı açıklayan nedenlerin geçerli/ inandırıcı olması

Tablo 3: Veri Kayıt Sistemlerinin Güvenilirliğine Yönelik Kriterler

Doğruluk	Üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri doğru yansıtması ve göstergenin tanımına dayalı olarak gerçekleşmelerle ilgili olmayan hususları içermemesi
Tamlık	Üretilen performans bilgisinin gerçekleşmeleri tam olarak yansıtması ve göstergenin tanımına dayalı olarak dahil edilmesi gereken herhangi bir husus dışarıda bırakmaması

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 yılı performans denetimi kapsamında yapılan denetim sonucunda:

Genel Müdürlüğe ait Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu, Stratejik Plan ile Performans Programının zamanında yayımlandığı, ancak Faaliyet Raporu'nun zamanında kamuoyuna açıklanmadığı, Performans Programı ve Faaliyet Raporunda, sunum kriterlerine aykırılıkların bulunduğu görülmüştür. Bu nedenle Stratejik Planının raporlama gerekliliklerine uyduğu, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun ise raporlama gerekliliklerine kısmen uyduğu sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, Stratejik Plan, Performans Programı, Faaliyet Raporu sürecinin mevzuatın öngördüğü doğrultuda katılımcı yöntemlerle sürdürülmesi ve zamanında kamuoyuna açıklanması için; seçilen amaç, hedef ve göstergelerin ilişkilendirildiği birimlerde görevli personelin süreçle ilgili bilgilendirilmesi, eğitilmesi ve sorumluluk verilmesinin; sürecin daha sağlıklı işlemesine, sürdürülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Buna mukabil, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin olarak veri kayıt sistemlerinin mevcut olduğu; bu mevcut sistem içinde veri toplama, analiz ve ölçüm yapmakla sorumlu personelin belirlendiği ve dönemsel olarak faaliyet sonuçlarının ölçüldüğü, raporlandığı olumlu bir değerlendirme bulgusu olarak tespit edilmiştir. Yine, Stratejik Amaç (SA), Stratejik Hedef (SH), Performans Hedefi (PH) ve göstergelerin makul sayıda, niteliklerinin ise genelde sade, anlaşılabilir ve ölçülebilir şekilde belirlenmesi de olumlu olarak değerlendirilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Vakıflar Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2010-2014 dönemine ait Stratejik Plan, 2014 yılı Performans Programı ve 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2014 yılı performans denetimi kapsamında Vakıflar Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2010-2014 dönemine ait Stratejik Plan, 2014 yılı Performans Programı ve 2014 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2014 Yılı Performans Denetimi kapsamında; 2010 - 2014 Dönemi Stratejik Planı, 2014 Performans Programı ve 2014 Faaliyet Raporunun mevcut olduğu görülmüştür. Yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda:

1. Stratejik Plan, mevcudiyet ve zamanlılık kriterlerini karşılamaktadır. Vakıflar Genel Müdürlüğü 2010 – 2014 dönemini kapsayan ilk stratejik planını “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ekinde yer alan geçiş takvimine uygun olarak hazırlamış ve 2010 yılında uygulamaya koymuştur.

2010-2014 Stratejik Planı; misyon, vizyon, amaç, hedef ve stratejileri bakımından birbiri ile uyumlu olarak hazırlanmakla birlikte, İlgililik ve İyi Tanımlanma kriterlerinde Denetim Bulguları bölümünde ele alınan birtakım eksiklikler bulunmaktadır. Buna rağmen Stratejik Plan ile ilgili olarak VGM'nin raporlama gerekliliklerine genelde uyduğu sonucuna varılmıştır.

2. Performans Programının mevzuatta belirtilen zamanlılık kriterini karşıladığı ancak sunum kriterini karşılamadığı görülmüştür. Denetim Bulguları bölümünde ele alınan bulgular temel alınarak Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2014 yılı Performans Programında sunduğu performans bilgisi içeriğinin Tablo 2'deki kriterlere kısmen uyduğu sonucuna varılmıştır.

3. Faaliyet Raporunun hem mevzuatta belirtilen zamanlılık kriterini hem de sunum kriterini karşılamadığı görülmüştür. Buna rağmen, Raporun değerlendirilmesine ilişkin yapılan incelemelerde; Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 yılı Faaliyet Raporunun sunduğu performans bilgisi içeriğinin Tablo 2'deki kriterlere genelde uyduğu sonucuna varılmıştır.

Faaliyet Raporu, tutarlılık kriterini karşılamaktadır. Performans Programında yer alan hedef ve göstergeler Faaliyet Raporunda da aynı şekilde yer almaktadır dolayısıyla Faaliyet Raporu Performans Programıyla tutarlı bir şekilde hazırlanmıştır.

Faaliyet Raporu, Doğrulanabilirlik kriterini karşılamaktadır. Doğrulanabilirlik kriteri,

faaliyet raporunda yer alan performans bilgisinin doğrulama kaynaklarından elde edilen son verilerle uyumlu olmasını ifade etmektedir. VGM’de stratejik plan, performans programı, izleme ve değerlendirme süreçleri Maliye Bakanlığı e-bütçe sistemi üzerinden yürütülmektedir. Performans bilgi sisteminin altyapısını oluşturan stratejik plan, performans programı, izleme ve değerlendirme alt modülleri sayesinde Genel Müdürlük misyon ve vizyonundan başlayarak performans programında yer alan faaliyetlere kadar inen basamaklı bir yapı kurulmuştur. Stratejik Planda yer alan tema, stratejik amaç ve stratejik hedefler ile performans programı sürecinde belirlenen hedef ve sorumlu harcama birimlerinin verileri arasında bağlantı sağlanmıştır. 2014 Yılı Performans Programı ile belirlenen performans hedef ve göstergelerine ulaşma düzeylerinin yer aldığı Performans Sonuçları ve Performans Sonuçlarının Değerlendirmesi Tablolarında yer alan veriler e-bütçe sisteminden alınmıştır ve doğrulama kaynağı e-bütçe sistemidir. Bu durumda VGM 2014 yılı Faaliyet Raporunun doğrulanabilirlik kriterini sağladığı düşünülmektedir.

Denetim Bulguları bölümünde ele alınan bulgular temel alınarak Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2014 yılı Faaliyet Raporunda sunduğu performans bilgisi içeriğinin Geçerlilik/ikna edicilik kriterini kısmen sağladığı sonucuna varılmıştır.

4. Vakıflar Genel Müdürlüğünce performans bilgisini değerlendirmek için kullanılan, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin veri kayıt sistemleri mevcut bulunmaktadır. 2014’ten itibaren VGM’ce kullanılmaya başlanan genel otomasyon sistemi (EVOS) üzerinden veri giriş ve kayıt işlemleri gerçekleştirilmektedir. Bölge Müdürlüklerinden alınan performans hedef ve göstergeleri, ilgili daire başkanlıklarınca birleştirilerek ağ ortamında strateji geliştirme daire başkanlığının açmış olduğu klasöre eklenmekte (söz konusu bilgiler ayrıca yazı ile de bildirilmektedir), ortak klasördeki bu veriler ve sonuçları adı geçen daire başkanlığı tarafından Maliye Bakanlığı e-bütçe sistemine girilmekte ve burada izlenmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün stratejik plan ve performans programı süreçleri Maliye Bakanlığı e- bütçe sistemi üzerinden yürütülmektedir. performans bilgi sisteminin alt yapısını oluşturan “Performans Bütçe Modülü”, bu sistemde yer alan ve Genel Müdürlüğün stratejik plan ve performans programı süreçlerinin tamamını kapsayan basamaklı bir yapıya sahiptir. Genel Müdürlüğün ilgili birimleri tarafından üretilen bilgiler söz konusu modül üzerinden Maliye Bakanlığı e-bütçe sistemine aktarılmaktadır.

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi çerçevesinde yapılan incelemelerde; performans programında yer alan performans hedefleri ve bu hedefler için belirlenmiş performans göstergelerinin strateji geliştirme daire başkanlığınca izlendiği ve değerlendirildiği, bu izleme ve değerlendirmenin yıl içerisinde üçer aylık dönemler itibariyle sisteme girilen performans göstergesi gerçekleştirmeleri ile yılsonunda yapılan performans göstergeleri gerçekleştirme sonuçlarının analizi şeklinde gerçekleştirildiği, bu kapsamında üretilen raporların strateji geliştirme daire başkanlığınca konsolide edilerek yılsonu izleme ve değerlendirme raporu olarak üst yöneticiye sunulduğu ve ilgili yıl Genel Müdürlük faaliyet raporuyla kamuoyuna açıklandığı görülmektedir.

Sonuç olarak; Genel Müdürlüğün performans bilgisini değerlendirmek için kullandığı faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin veri kayıt sistemleri incelendiğinde, kurumun göstergelerle ilgili tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği, raporlandığı ve belirlenen göstergeler aracılığıyla performansı ölçme ve izleme amacına münhasır olarak bir veri kayıt sisteminin bulunduğu, bu sistemin stratejik plan kapsamındaki amaç ve performans programı dâhilindeki hedef sayısının az olması nedeniyle – amaç ve hedeflerle ilgili bazı birimlerin sürece yeterince katılmamalarına rağmen faaliyetlerin ölçümünde etkin olarak çalıştığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Amaca Yönelik Hazırlanan Stratejik Hedefin İlgililik Kriterine Uymaması

VGM 2010-2014 Stratejik Planında yer alan, “Vakıf Kültür Varlıklarını Koruyarak Geleceğe Taşımak (SA 4)” stratejik amacına yönelik olarak belirlenen “Müze ve vakıf eserlerini ziyaret eden kişi sayısını 750.000'e, sergilenen kültür varlığı sayısını 48.000'e çıkarmak” stratejik hedefin ilgililik kriterine uymadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Bu nedenle, hedeflerin, amaçlar ile ilgili olması gerekmektedir.

İdare, “Vakıf Kültür Varlıklarını Koruyarak Geleceğe Taşımak” stratejik amacını gerçekleştirmek için “Envantere Alınmış Eserlerden Restorasyon İhtiyacı Olanların Tamamının Restorasyonunu Aslına Uygun Olarak 2014 Yılı Sonuna Kadar Tamamlamak (SH 4)” ve “Müze ve Vakıf Eserlerini Ziyaret Eden Kişi Sayısını 750.000'e, Sergilenen Kültür Varlığı Sayısını 48.000'e Çıkarmak (SH 5)” stratejik hedeflerini belirlemiştir. SH 4 stratejik amaçla ilgilidir. Ancak (SA 4) ve (SH 5) birlikte değerlendirildiğinde, müze ve vakıf eserlerini ziyaret eden kişi sayısı ile sergilenen kültür varlığı sayısını arttırmanın stratejik amaçla doğrudan ilgili olmadığı, bu hedefin daha çok 5 No'lu stratejik amaçla (Toplumda Vakıf Bilincini Artırarak Vakıf Ruhunu Yaymak) ilgili olduğu görülmektedir. Bu nedenle stratejik hedef (SH 5) stratejik amaçla (SA 4) ilgili değildir ve "İlgililik Kriterini" karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: “Günümüzde müzelerin en önemli işlevlerinden birisi de sergilemedir. Bu doğrultuda Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak birçok müze hizmet vermektedir. Vakıf kültür varlığı kavramı sadece taşınmaz olanları değil taşınır vakıf kültür varlıklarını da bünyesinde barındırmaktadır. Tarihe ışık tutacak niteliklere sahip söz konusu varlıkları korumanın ve geleceğe taşımının en önemli araçları arasında müzelerde sergilemek yer almaktadır.

Bu sayede güvenli ortamlarda saklanarak çalınmalarının, aynı zamanda çeşitli etkiler

ve etkenler nedeniyle yıpranmaları ile bozulmalarının da önüne geçilmektedir. Ayrıca taşınır vakıf kültür varlıklarını müzelerde sergilemek, ihtiyacı olanların bakım ve onarımlarının yapılmasını da beraberinde getirmektedir. Bu çalışma ile öncelikle bahsi geçen varlıkların niteliği ve fiziksel yapısı da olmak üzere mevcut durumları tespit edilmekte, sonrasında çağdaş restorasyon ve konservasyon teknikleriyle bakım ve onarımları laboratuvarlarda uzmanlar eliyle yapılmakta, sergilenmek üzere müzelerdeki yerlerini almaları ve toplumla buluşmaları sağlanmaktadır. Böylece bu varlıkların iki açıdan da korunarak bugün olduğu gibi gelecekte de somut olarak var olmaları sağlanmaktadır.

Koruma konusunda sadece uzmanların gerçekleştirdiği konservasyon ve restorasyon uygulamaları ve güvenlik akla gelmemeli, öncelikli olanın kuşkusuz koruma bilincinin tüm topluma aşılması olduğu unutulmamalıdır. Dünyanın değişik müzelerinde bugün eserlerin bakım ve onarımları, ziyaretçilerin açıkça görebileceği mekânlarda yapılmaktadır. Böylelikle eserlerin meşakkatli işlemlerden sonra teşhire çıktığı hususu ziyaretçilere bir mesaj olarak iletilmekte, aynı hassasiyet, özen ve emeğin ziyaretçiler tarafından da gösterilmesi beklenilmektedir.

Müze ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarını gezen ziyaretçilerin hem müzelerdeki eserler ve kültür varlıkları hem de yansıttıkları dönemin tarihi, kültürel, sanatsal, bilimsel ve sosyal değerleri hakkında detaylı olarak bilgi sahibi olması, onları benimsemesine ve koruma bilincini edinmesine katkı sağlamaktadır. Müze, kültür varlıklarını saklamakta ve korumakta, ama asıl koruma toplumun bu varlıklara sahip çıkmasında yatmaktadır. Bu kişilerin gelecek kuşaklara yani çocuklarımıza bu bilinci tanıtmaları ve aktarmaları neticesinde de taşınır vakıf kültür varlıklarının soyut olarak da sürdürülebilir korunması sağlanmış olacaktır.

Bu çerçevede vakıf mirasını devam ettirme, geçmişi, bugünü ve geleceği anlamlı bir biçimde ilişkilendirmede müzeciliğin ve müze ziyaretlerinin önemli bir rolü bulunmaktadır. Müzeleri ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarını ziyaret eden kişi ve müzelerde sergilenen kültür varlığı sayısının geçen zaman içerisinde artması vakıf kültür varlıklarının korunduğunun ve gelecek nesillere aktarıldığının da doğrudan bir göstergesi niteliğinde olacağından ve 5 no'lu stratejik amaçta ifade edilen vakıf bilinci ve ruhunun özünde ilgili bölümdeki açıklamalardan da rahatlıkla anlaşılacağı üzere paylaşma, dayanışma ve yardımlaşma kavramları olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu 4 no'lu hedefin (SH4'ün) ilgililik yönünden 5 no'lu stratejik amacın değil bu stratejik amacın altında yer almasının uygun olduğu mütalaa

edilmektedir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi cevabında özetle: Vakıf kültür varlıklarını korumanın ve geleceğe taşımının en önemli araçları arasında müzelerde sergilemenin yer aldığı, bu şekilde söz konusu varlıkların güvenli ortamlarda saklanarak çalınmalarının, yıpranmalarının ve bozulmalarının önüne geçildiği, ihtiyacı olanların bakım ve onarımlarının yapıldığı, müze ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarını gezen ziyaretçilerin onları benimsemesine ve koruma bilincini edinmesine katkı sağladığı, bu çerçevede vakıf mirasını devam ettirme, geçmişi, bugünü ve geleceği anlamlı bir biçimde ilişkilendirmede müzeciliğin ve müze ziyaretlerinin önemli bir rolünün bulunduğu, müzeleri ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarını ziyaret eden kişilerin ve müzelerde sergilenen kültür varlığı sayısının geçen zaman içerisinde artması vakıf kültür varlıklarının korunduğunun ve gelecek nesillere aktarıldığının da doğrudan bir göstergesi niteliğinde olacağı, 5 no’lu stratejik amaçta ifade edilen vakıf bilinci ve ruhunun özünde paylaşma, dayanışma ve yardımlaşma kavramlarının olduğu göz önünde bulundurulduğunda söz konusu 4 no’lu hedefin (SH4’ün) ilgililik yönünden 5 no’lu stratejik amacın değil bu stratejik amacın altında yer almasının uygun olduğunun mütalaa edildiği belirtilmektedir.

Ancak, bulguda da belirtildiği gibi: “Müze ve Vakıf Eserlerini Ziyaret Eden Kişi Sayısını 750.000’e, Sergilenen Kültür Varlığı Sayısını 48.000’e Çıkarmak (SH 5)” stratejik hedefinin “Vakıf Kültür Varlıklarını Koruyarak Geleceğe Taşımak (SA 4)” stratejik amacıyla dolaylı ancak “Toplumda Vakıf Bilincini Artırarak Vakıf Ruhunu Yaymak (SA 5)” stratejik amacıyla doğrudan ilgisi bulunmaktadır. Bu nedenle, 5 No’lu hedefin (SH 5) ilgililik yönünden 4 no’lu stratejik amacın değil 5 no’lu stratejik amacın altında yer almasının daha yerinde bir tercih olacağı düşünülmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 2: Performans Programında Yer Alan Fiziksel Kaynaklar ile İnsan Kaynaklarına Yönelik Açıklamaların Sunum Kriterini Karşılamaması

Maliye Bakanlığınca hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberine (PPHR) göre; fiziksel kaynaklar başlığı altında idarenin kullanımında olan varlıklara ilişkin bilgilerin yanı sıra; bunların elde edilmesi ve kullanımı hususunda izlenecek politikalara yer verilmesi, İdarenin bilişim sistemi, bu sisteminin faaliyetlere katkısı, karşılaşılan sorunlar, program

döneminde sistemde planlanan değişiklikler ile e-devlet uygulamalarının kısaca açıklanması gerektiği halde böyle bir açıklamaya yer verilmediği tespit edilmiştir.

Bu başlık altında, Kurumun bilişim sistemlerine ilişkin yazılı bir politikası veya stratejisinin bulunup bulunmadığı, bilişim sistemlerinden kaynaklanabilecek risklerin değerlendirilip değerlendirilmediği, bilişim sistemiyle ilgili olarak kurumun personel eğitimi ve istihdamına ilişkin politikalarının bulunup bulunmadığı, kullanılan programların lisanslı olup olmadığı, kurumun bir veri yedekleme politikasının bulunup bulunmadığı konularında özet bilgi verilmesi gerekmektedir.

Yine, PPHR'ye göre; insan kaynakları başlığı altında idarenin mevcut insan kaynakları, istihdam şekli, hizmet sınıfları, kadro unvanları, istihdam politikası ve benzeri bilgilere ilaveten ayrıca program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek politikaların açıklanması gerektiği halde böyle bir açıklamaya (insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek politikalar) yer verilmediği tespit edilmiştir. Buna göre, performans programının yukarıda belirtilen ilgili bölümleri açıklanan nedenlerle sunum kriterini karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: “Performans Programında fiziksel kaynaklarımız ve insan kaynaklarımızla ilgili veriler açık şekilde anlatılmıştır. Ancak Bilgi Yönetim sistemi ve insan kaynakları politikası ile ilgili açıklamaların eksik olduğu tespit edilmiştir. 2016 Yılı Performans Programı çalışmalarında Yönetim sistemi ve İnsan kaynakları politikaları ile ilgili açıklamalar yapılacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Maliye Bakanlığınca hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberine (PPHR) göre; Performans Programında yer alması gereken fiziksel kaynaklar başlığı altında idarenin kullanımında olan varlıklara ilişkin bilgilerin yanı sıra; bunların elde edilmesi ve kullanımı hususunda izlenecek politikalara da yer verilmesi gerekmektedir. Gönderilen cevapta, “Performans Programında fiziksel kaynaklarımız ve insan kaynaklarımızla ilgili veriler açık şekilde anlatılmıştır” denilmesine rağmen Genel Müdürlüğün fiziksel kaynakları ve insan kaynaklarıyla ilgili olarak, bunların elde edilmesi ve kullanımı hususunda izlenecek politikalara yer verilmediği gibi, program dönemindeki insan kaynakları ihtiyacı ve bunun karşılanmasına yönelik izlenecek politikalara da yer verilmemiştir.

Yine, gönderilen cevapta; Performans Programında yer alan Bilgi Yönetim sistemi ve insan kaynakları politikası ile ilgili açıklamaların eksik olduğu kabul edilmiş ve 2016 Yılı Performans Programı çalışmalarında Yönetim sistemi ve İnsan kaynakları politikaları ile ilgili açıklamalar yapılacağı belirtildiğinden bu aşamada denecek kalmamıştır. 2016 Yılı Performans Programında söz konusu eksikliklerin giderilip giderilmediği izlenecektir.

BULGU 3: Performans Programı Hazırlama Rehberine Göre Performans Hedefi Tablosunda Yer Verilmesi Gereken Bilgi ve Açıklamaların Sunum Kriterini Karşılama

Maliye Bakanlığınca Hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde, VGM 2014 yılı Performans Programının “Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetler” bölümü incelendiğinde, Rehberde tam uyulmadığı ve hazırlanan Performans Programında eksikliklerin olduğu görülmektedir.

PPHR’ye göre; her bir performans hedefi için hazırlanmış olan ve rehberde yer alan Tablo 1’e yer verileceği ve bu tabloda;

Program döneminde ilgili performans hedefinin belirlenmesinin nedenleri ile belirlenen performans hedefinin temel politika ve öncelikler ile ilişkisinin açıklanacağı, açıklamalar kısmında söz konusu hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçelerine kısaca değinileceği, daha kapsamlı açıklamalara ise performans programının metin kısmında yer verileceği belirtilmesine rağmen “Vakıf Kültür Varlıklarını Onarım ve Envanter Çalışmasının Yapılarak Müze ve Depolara Kazanımını Sağlamak, Müzelerde Yapılmakta Olan Etkinliklerin Artırılarak Devamını Sağlamak” ile “Restorasyon İhtiyacı Olan Kültür Varlıklarının Projelerinin Hazırlanması ve Restorasyonlarının Yapılması” performans hedefleri ile ilgili hiç açıklama yapılmadığı, “Gayrimenkul Gelirlerini Artırmak” performans hedefine yönelik yapılan açıklamanın ise yetersiz olduğu görülmüştür.

Performans göstergelerine ilişkin kısımda; performans hedeflerini ölçmek ve bu hedeflere ulaşıp ulaşılamadığını değerlendirmek üzere belirlenen söz konusu performans göstergeleri ile bu göstergelerin belirlenmesinin nedenlerine yer verileceği, “Açıklamalar” kısmında ise performans göstergelerinin belirlenme amaçları ile gerek görülen diğer hususlara değinileceği belirtilmesine rağmen söz konusu göstergelerin belirlenme nedenlerine ve açıklamalara yer verilmediği görülmüştür.

Faaliyetlere ilişkin bölümde, ilgili performans hedefine ulaşmak için öngörülen faaliyetlere ve bu faaliyetler hakkında detaylı ve açıklayıcı bilgilere, söz konusu faaliyetlerin kaynak ihtiyacının nasıl tespit edildiği, hangi kaynaklardan ve hangi miktarlarda karşılanmasının planlandığına ilişkin bilgiler ile açıklanmasında yarar görülen diğer hususlara yer verileceği belirtilmesine rağmen faaliyetler hakkında detaylı ve açıklayıcı bilgilere, söz konusu faaliyetlerin kaynak ihtiyacının nasıl tespit edildiği, hangi kaynaklardan ve hangi miktarlarda karşılanmasının planlandığına ilişkin bilgilere yer verilmediği görülmüştür. Buna göre, performans programının yukarıda belirtilen ilgili bölümleri açıklanan nedenlerle sunum kriterini karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: “2016 Yılında hazırlanacak performans programında Stratejik Hedef ile performans hedefleri arasındaki uyum dikkate alınacak olup, belirlenen Performans Hedefinin açıklamaları Performans Programı Hazırlama Rehberinde istenildiği gibi yapılacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Performans Programında yer alan bilgi ve açıklamaların eksik olduğu kabul edilmiş ve 2016 Yılı Performans Programı çalışmalarında bahsedilen eksikliklerin dikkate alınacağı belirtildiğinden bu aşamada denecek kalmamıştır. 2016 Yılı Performans Programında söz konusu eksikliklerin giderilip giderilmediği izlenecektir.

BULGU 4: Performans Programı Hazırlama Rehberine Göre Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Yer Verilmesi Gereken Bilgi ve Açıklamaların Sunum Kriterini Karşılamaması

PPHR'ye göre; üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenecek her bir faaliyet için sorumlu birimlerce hazırlanacak olan Faaliyet Maliyetleri Tablosunun (Tablo 2) performans programında yer alacağı ve tablonun “Açıklamalar” bölümünde, ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verileceği belirtilmiştir.

VGM'nin faaliyetlerden sorumlu birimleri tarafından her bir faaliyet için hazırlanan Faaliyet Maliyetleri Tablolarında (Tablo 2) PPHR'de belirtilen bilgi ve açıklamalara yer verilmediğinden sunum kriteri karşılanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında: “2016 Yılında hazırlanacak performans programında

faaliyet maliyet tablolarında Birimlerin faaliyetleri ve bu faaliyetlere ait maliyetlendirme işlemleri için gerekli açıklamalara yer verilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Performans Programı Hazırlama Rehberine göre faaliyet maliyetleri tablosunda yer verilmesi gereken bilgi ve açıklamaların eksik olduğu kabul edilmiş ve 2016 Yılı Performans Programı çalışmalarında bahsedilen eksikliklerin dikkate alınacağı belirtildiğinden bu aşamada denecek kalmamıştır. 2016 Yılı Performans Programında söz konusu eksikliklerin giderilip giderilmediği izlenecektir.

BULGU 5: Stratejik Amaç ve Stratejik Hedefin Gerçekleştirilmesine Yönelik Belirlenen Performans Hedefinin Çıktı veya Sonuç Odaklı Olarak Belirlenmemesi ve İlgililik Kriterine Uymaması

VGM 2010-2014 Stratejik Planında, 3 No’lu stratejik amaç “Sosyal Yardımları, Kalitesini Artırarak Yaygınlaştırmak (SA 3)” ve bu amacı gerçekleştirmeye yönelik stratejik hedef de “Sosyal Yardım Taleplerinin %75’ini Kabul Edilebilir Nitelikte Hizmetle Karşılama (SH 3)” şeklinde belirlemiştir. Söz konusu SA ve SH’ye ulaşmak için de “Sosyal Yardımlara Ait Talep ve Değerlendirmeleri İdarenin Bilgi Yönetim Sistemi Üzerinden Yapmak” performans hedefini (PH) belirlemiştir.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre idarelerin belirledikleri performans hedeflerinin stratejik planlarındaki hedeflerle ilgili olması gerekmektedir. Hedefler stratejik planda yer alan amaçları gerçekleştirmeye, performans hedefleri de hedefleri gerçekleştirmeye yönelik olarak belirlenmiş olmalıdır. Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlar olduğundan belirlenen hedeflerin, amaçlar ile ilgili olması gerekmektedir. Buna göre, VGM’nin sosyal yardımlara ait talep ve değerlendirmeleri kendi bilgi yönetim sistemi üzerinden yapmasının Stratejik Planda belirtilen ve yukarıya alınan SA ve SH ile bir ilgisi bulunmamaktadır. SA, yapılan yardımların kalitesini artırmaya yönelik, SH ise bu yardımları gerçekleştirmek için verilen hizmetin kalitesini artırmaya yönelik olduğundan belirlenen PH’nin her ikisiyle de ilgisi bulunmamaktadır.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre kamu idarelerinin performans hedefleri ya çıktılara (İdare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler) ya da sonuçlara (İdare tarafından üretilen mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisi) odaklı

olmalıdır. Rehberine göre çıktı veya sonuç odaklı olarak belirlenmeyen, girdi veya faaliyet odaklı belirlenen performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılamayacağından idarece belirlenmiş olan performans hedefi değerlendirmeye alınmamıştır.

Kamu idaresi cevabında: “(SA3) “Sosyal Yardımları Kalitesini Artırarak Sürdürmek” ve (SH3) “Sosyal yardım taleplerinin %75’ini kabul edilebilir nitelikte hizmetle karşılamak”

Bu hedefe ulaşmak için 2010 yılında performans hedefi olarak “Sosyal yardım taleplerini kabul edilebilir nitelikte hizmetle karşılamak Performans Göstergesi “Sosyal yardımın ihtiyacı karşılama oranı”

2011 Yılında performans hedefi olarak: “Sosyal yardımların kalitesini artırarak yaygınlaştırmak” Performans Göstergesi 1: Sosyal yardımların karşılama oranı (karşılama talep sayısı / toplam talep) Performans Göstergesi 2: Hizmette memnuniyet oranı (Anket)

2012 Yılında performans hedefi olarak: “Sosyal yardımların kalitesini artırarak yaygınlaştırmak” Performans Göstergesi 1: Sosyal yardımlar için kullanılan kaynak toplamı” Performans Göstergesi 2: Sosyal yardımları karşılama oranı ((karşılama talep sayısı / toplam talep) Performans Göstergesi 3: Burs verilen ilköğretim öğrenci sayısı

2013 Yılında performans hedefi olarak: “Sosyal yardımlara ait talep ve değerlendirmeleri idarenin bilgi yönetim sistemi üzerinden yapmak”

2014 Yılında da performans hedefi 2013 Yılındaki hedef aynen alınmıştır. SA3 ve SH3 ile ilgili performans hedeflerini geriye doğru incelediğimizde 2010 yılında mevcut durum analizi yapılmış. 2011 yılında hizmet alanların memnuniyet durumu analiz edilmiş. Analiz sonuçlarına göre kuru gıda dağıtım hizmetlerinde ürün çeşitlendirilmesi yapılmış. İlköğretim öğrencilerinde burs miktarı 50.TL den 60.TL ye çıkarılmış, kontenjan miktarı 10.000.den 15.000 ne çıkarılmış. Ayrıca 5.000 üniversite öğrencisine burs vermeye başlanmıştır. 2013-2014 yıllarında ise yardımların daha güvenilir ve daha sağlıklı yürütülebilmesi için bilgi yönetim sistemimiz devreye sokularak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Üniversitelerin ortak veri tabanından bilgiler alınarak daha gerçekçi verilerle gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşılmaya çalışılmıştır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Bulgunun açıklama metninde de belirtildiği gibi: Performans Programı

Hazırlama Rehberine göre kamu idarelerinin performans hedefleri ya çıktılara (İdare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler) ya da sonuçlara (İdare tarafından üretilen mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisi) odaklı olmalıdır. Rehberde göre çıktı veya sonuç odaklı olarak belirlenmeyen, girdi veya faaliyet odaklı belirlenen performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılamayacağından idarece belirlenmiş olan performans hedefi değerlendirmeye alınmamıştır.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 6: VGM 2014 Mali Yılı Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Bölümlerin Sunum Kriterini Karşılammaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesinde, faaliyet raporlarında yer alacak bölümler ile bu bölümlerde ne tür bilgilerin yer alacağı belirtilmiştir.

Buna göre:

1. Faaliyet raporunun “Genel Bilgiler” başlıklı bölümünde, idarenin misyon ve vizyonuna, teşkilat yapısına ve mevzuatına ilişkin bilgilere, sunulan hizmetlere, insan kaynakları ve fiziki kaynakları ile ilgili bilgilere, iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere kısaca yer verileceği belirtilmiştir.

VGM’ce hazırlanan faaliyet raporu incelendiğinde; söz konusu genel bilgiler başlığı altında iç ve dış denetimden söz edilmediği gibi iç ve dış mali denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere de yer verilmemiştir. Yine, bu başlık altında ilgili faaliyet yılı içinde idarece sunulan hizmetlere de yer verileceği belirtilmiştir. Ancak, raporda, “Sunulan Hizmetler” başlığı altında 2014 yılı içinde VGM’ce sunulan hizmetler hakkında genel bilgiler verileceğine Genel Müdürlüğün ilgili birimlerinin (Ana Hizmet Birimleri, Danışma ve Denetim Birimleri, Yardımcı Hizmet Birimleri, Taşra Teşkilatı) Vakıflar Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatı Görev, Çalışma, Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile belirlenen görev, yetki ve sorumluluklarına yer verilmiştir. Hâlbuki burada kast edilen idareye ait birimlerin mevzuatla belirlenmiş görev, yetki ve sorumlulukları değil, idare ve ilgili birimleri tarafından faaliyet yılı içinde üretilen çıktı odaklı hizmetlere genel olarak yer verilmesidir.

2. Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler bölümünde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği, mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgilere bu başlık altında yer verileceği belirtilmiştir. Raporun bu bölümünde; Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 mali yılı bütçe bilgileri ve temel mali tablolara yer verilmiş ancak başlangıç ödenekleri ve harcamalar arasındaki farkların tablolara yansıtılması ile bütçe hedef ve gerçekleştirmelerinden meydana gelen sapmaların nedenlerine değinilmemiş ve gerekli analiz, açıklama ve yorumlarda bulunulmamıştır. Yine, iç ve dış mali denetim raporlarında yer verilen tespit ve değerlendirmeler ile bunlara karşı alınan veya alınacak önlemler ve yapılacak işlemler hakkında bu başlık altında verilmesi gereken özet bilgilere de yer verilmemiştir. Buna göre, faaliyet raporunun yukarıda belirtilen ilgili bölümleri açıklanan nedenlerle sunum kriterini karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: “Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 Yılı Faaliyet Raporunda; Performans Bilgileri başlığı altında Faaliyet ve Proje Bilgileri bölümünde faaliyetlerinden bahsedilen İç Denetim Birim Başkanlığı ile Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı alt başlıkları altında yalnızca iç denetim ile ilgili olarak genel bilgilere yer verilmiştir. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18’inci maddesi gereğince genel bilgiler bölümünde kısaca yer verilmesi gereken iç ve dış denetim konusuna, önümüzdeki yıl faaliyet raporu hazırlama çalışmaları sürecinde dikkat edilecek olup yılı içerisinde elde edilen iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere kısaca yer verilecektir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 Yılı Faaliyet Raporu Performans Bilgileri başlığı altında Faaliyet ve Proje Bilgileri bölümünde Daire Başkanlığı bazında Genel Müdürlüğümüz tarafından 2014 yılı içerisinde yürütülen hizmetlere ilişkin bilgilere çıktı odaklı bir yaklaşım gözetilerek detaylı bir şekilde yer verilmiştir. Tekrara girmemesi amacıyla da Genel Bilgiler kısmında aynı hizmetlere ilişkin aynı verilere yer verilmemiş, Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen faaliyetlerin özet bilgisini paylaşmak adına Daire Başkanlığı bazında yetki, görev ve sorumluluklarından bahsedilmiştir. 2015 yılı Faaliyet Raporunda Daire Başkanlığımızın yürüttüğü hizmetlere Genel Bilgiler başlığı altında sunulan hizmetler kısmında yer verilecektir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2014 yılı başlangıç ödeneği 428.748.000 TL, toplam

ödeneği ise 603.475.179 TL olmuştur. 2014 Bütçe Kanununun madde 6/7 bendi gereği “Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir.” denilmektedir. İştiraklerimize yapılacak sermaye artırımları önceden tahmin edilemediğinden Bütçe Kanununun ilgili hükmü gereği yıl içerisinde ekleme yapılmaktadır. Farkın 77.878.400 TL’lik kısmı Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün iştiraki olduğu kurum ve kuruluşlara sermaye artırımındır. Ayrıca 2014 yılı Orta Vadeli Mali Planda Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün sermaye yatırımları için belirlenen tavan tutar 212 Milyon TL olup, Bu tutarın 22 Milyon TL si Kamulaştırmalar için belirtilen tavan tutardır. 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 40. Maddesinde, 39 uncu maddenin (e) “Mazbut vakıflara ait taşınmazların satışından elde edilecek gelirler” ve (f) “Taviz bedelleri” bentlerinde elde edilen gelirler ait olduğu vakfa taşınmaz alımında, vakfın taşınmazlarının onarım ve yapımında kullanılır. Hükmü gereği Söz konusu farkın 80.000.000 TL si ise Vakıflara yeni taşınmaz alımı için 06.4 harcama kalemine yapılan eklemelerden oluşmaktadır. Bütçe bilgileri kısmında başlangıç ödeneği ile harcamalar arasında oluşabilecek farklara ilişkin açıklamalara 2015 yılı faaliyet raporunda daha ayrıntılı şekilde yer verilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi cevabında; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18’inci maddesi gereğince genel bilgiler bölümünde kısaca yer verilmesi gereken iç ve dış denetim konusuna, önümüzdeki yıl faaliyet raporu hazırlama çalışmaları sürecinde yılı içerisinde elde edilen iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere kısaca yer verileceği, Vakıflar Genel Müdürlüğü 2014 Yılı Faaliyet Raporu Performans Bilgileri başlığı altında Faaliyet ve Proje Bilgileri bölümünde Daire Başkanlığı bazında Genel Müdürlük tarafından 2014 yılı içerisinde yürütülen hizmetlere ilişkin bilgilere çıktı odaklı bir yaklaşım gözetilerek detaylı bir şekilde yer verildiğinden tekrara girmemesi amacıyla Genel Bilgiler kısmında aynı hizmetlere ilişkin aynı verilere yer verilmediği, 2015 yılı Faaliyet Raporunda Genel Bilgiler başlığı altında mevzuat çerçevesinde bu verilere yer verileceği, yine, Bütçe bilgileri kısmında başlangıç ödeneği ile harcamalar arasında oluşabilecek farklara ilişkin açıklamalara 2015 yılı faaliyet raporunda daha ayrıntılı şekilde yer verileceği belirtildiğinden bu aşamada belirtilecek başka bir husus

bulunmamaktadır. Kurumun 2016 Yılı Faaliyet Raporunda söz konusu eksikliklerin giderilip giderilmediği izlenecektir.

BULGU 7: Faaliyet Raporunda Performans Hedeflerindeki Sapma Nedenlerine Karşı Alınacağı İleri Sürülen Önlemlerin Geçerlilik/İkna Edicilik Kriterini Karşılamaması

VGM 2014 Yılı Faaliyet raporunda kimi performans hedeflerine ilişkin gerçekleşme sonuçlarında meydana gelen sapmaya karşı alınacak önlemlerin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18 inci maddesinde, faaliyet raporlarında, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verileceği belirtilmiştir.

VGM 2014 yılına ilişkin Faaliyet Raporunda, 2014 yılı Performans Programında yer alan PH ve PG'ye ait gerçekleşme durumlarının performans hedef tablolarında raporlandığı görülmüştür. Söz konusu hedef ve göstergelerin değerlendirilmesi sonucunda, her bir gösterge için “Hedefe Ulaşılmıştır”, “Hedefe Ulaşılamamıştır” ve “Hedef Aşılmıştır” şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır. Ancak aşılan veya ulaşılamayan gösterge hedeflerine ilişkin alınacak önlemlerin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda (Tablo 4) performans hedef ve göstergeleri ile bu hedef ve göstergelerde meydana gelen sapmalar dolayısıyla idarece alınması kararlaştırılan önlemler yer almaktadır.

Tablo 4: Performans Hedefi Gerçekleşme Tablosu

Performans Hedefi			Müze ve Vakıf Eserlerini Ziyaret Eden Kişi Sayısı İle Müze ve Depolara Kazandırılan Kültür Varlığı Sayısını Artırmak.		
Performans Göstergesi	Hedef (Adet)	Yıl sonu Gerçekleşmesi (Adet)	Hedefin Sapma Oranı (%)	Hedefin Gerçekleşme Oranı(%)	Hedefe Ulaşılma Durumu
1- Müzeye ve	100	580	480	580	Hedef

Depolara Kazandırılan Kültür Varlığı Sayısı					Aşılmıştır
2- Müzeleri Ziyaret Eden Kişi Sayısı	800.00 0	1.258.790	57,34	157,34	Hedef Aşılmıştır
Performans Sonuçları Analizi	2014 yılı içerisinde müze ve depolara kazandırılan kültür varlığı sayısı 100 adet olarak hedeflenmesine rağmen yılsonu gerçekleşmesi 580 adet olmuştur. Müzeleri ziyaret eden kişi sayısında belirlenen hedef aşılarak 1.258.790 olarak gerçekleşmiştir.				
Sapmanın Nedeni	Teberrukat sayımlarında tespit edilip, camide kalan eserler müzelere alınmıştır. Müze olmayan Bölge Müdürlüklerimizden müzelere eser nakli gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle müze ve depolara kazandırılan kültür varlığı sayısı için belirlenen hedef aşılmıştır. Müze ziyaretçi sayısının planlanan hedefi aşması, müzelerimizin halk tarafından daha çok tanınır hale gelmesi ve kültür merkezlerinin ziyaretçi sayısının da fazla olması sebebiyle müzeleri ziyaret eden kişi sayısı hedefi aşılmıştır.				
Sapmaya Karşı Alınacak Önlemler	Müze ve depo müze kurulması.				

Yukarıda Tablo 4’te görüldüğü üzere, “Müze ve Vakıf Eserlerini Ziyaret Eden Kişi Sayısı İle Müze ve Depolara Kazandırılan Kültür Varlığı Sayısını Artırmak” PH olarak seçilmiş ve bu hedef, performans göstergelerinden görüleceği üzere aşılmıştır. Meydana gelen sapmalar dolayısıyla idarece “Müze ve depo müze kurulması” şeklinde bir önlem alınması kararlaştırılmıştır. Ancak alınması kararlaştırılan önlemin (müze ve depo müze kurulması) performans hedef ve göstergelerinden meydana gelen sapmayı ortadan kaldırmaya yönelik bir önlem olmadığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle, ileri sürülen önlemler geçerlilik/ikna

edicilik kriterini karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: “Tüm Kamu İdarelerinde olduğu gibi Vakıflar Genel Müdürlüğü Yıllık Faaliyet Raporu da taşra teşkilatı ile merkez birimleri tarafından ayrı ayrı hazırlanan birim faaliyet raporlarından oluşmaktadır. Belirlenen performans hedeflerinde bir sapma yaşanması halinde saptmaya karşı alınacak önlemler de her bir birimin kendisi tarafından belirlenmektedir. Bu nedenle Bulgu 9 tüm birimlerimiz ile paylaşılacak ve bundan sonra hazırlanacak faaliyet raporlarında performans hedeflerindeki saptmaya karşı alınacak önlemlerin gerçekçilik kriterini sağlamasına önem verilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresinin cevabında “Bulgu 9 tüm birimlerimiz ile paylaşılacak ve bundan sonra hazırlanacak faaliyet raporlarında performans hedeflerindeki saptmaya karşı alınacak önlemlerin gerçekçilik kriterini sağlamasına önem verilecektir” denildiğinden bu aşamada belirtilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Kurumun 2016 Yılı Faaliyet Raporunda söz konusu eksikliğin dikkate alınıp alınmadığı izlenecektir.

BULGU 8: Stratejik Hedeften Sapma Nedenlerinin Açıklanmamasından Dolayı Faaliyet Raporunun Sunum Kriterini Karşılamaması

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2010-2014 Stratejik Planında 1 No’lu Stratejik Amaç “Kurum Gelirlerini Arttırmak” olarak belirlenmiş ve bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak da “2014 Yılı Sonuna Kadar Kurum Gelirlerini 2 Katına (800 Milyon TL’ye) Çıkarmak” Stratejik Hedefi belirlenmiştir.

VGM’nin 2014 Yılı Faaliyet Raporunda “Mali Bilgiler” başlığı altında yer alan bütçe bilgileri ve temel mali tablolar incelendiğinde; 2014 Yılı sonu itibarıyla Genel Müdürlük bütçe gelirlerinin 613.005.381,00 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2010 yılı sonunda 400.434.188,00 TL olan kurum gelirleri, 2014’te yaklaşık %50 arttırılarak 613.005.381,00 TL’ye çıkarılmış ancak stratejik hedef yakalanamamıştır. Bir başka deyişle, 2014 Yılı sonu itibarıyla kurum geliri olarak gerçekleşen tutar (613.005.381,00 TL) SH’in yaklaşık olarak %25 gerisinde gerçekleşmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Faaliyet Raporları” başlıklı 41’inci maddesinin 5’inci fıkrasında:

“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan

kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.” denilmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler çerçevesinde VGM'nin 2014 Yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde; Genel Müdürlüğün 2010-2014 Stratejik Planında SH olarak belirlenen ancak gerçekleşmeyen gelir hedefine ve bu hedefe ulaşamama neden veya nedenlerine dair herhangi bir açıklama veya değerlendirmeye yer verilmediği tespit edilmiştir. Buna göre, mevzuat hükümleri gereği VGM'nin 2014 Yılı Faaliyet Raporunda yer alması gereken söz konusu bilginin raporda yer almaması nedeniyle sunum kriterini karşılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: “Vakıflar Genel Müdürlüğü 2010-2014 Yılı Stratejik Planında (SH1) “2014 Yılı Sonuna Kadar Kurum Gelirlerini 2 Katına Çıkarmak (800 Milyon TL)” hedefinde stratejik planda belirtilen gelir kalemlerinden “iştirak gelirleri” kalemi dışında kalan diğer tüm gelir kalemlerinde öngörülen hedeflere ulaşılmıştır. İştirak gelirleri kaleminde hedeflenen 250 Milyon TL olmasına rağmen gerçekleşen tutar 52 Milyon TL olmuştur.

İştirak gelirleri kurum faaliyetleri ile birebir bağlı olmadığı ve yılsonu kar dağıtım kararı kurum kontrolünde olmadığı için 2010-2014 Stratejik Planındaki hedefe ulaşamamıştır. Bu hedefin konulmasında önceki yıllarda alınan kar paylarının etkisi olmuştur. 2006 yılında 210 Milyon TL, 2007 yılında 194 Milyon TL, 2008 yılında 71 Milyon TL, 2010 yılında 95 Milyon TL gibi tutarlar tahsil edilmiş, 2014 yılında ise 250 Milyon TL olacağı tahmin edilmiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğünün en büyük iştirakleri, “Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O” ve “Kuveyt Türk Katılım Bankası”dır. Bu iştiraklerin de kar payı dağıtımları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun görüşleri doğrultusunda yapıldığından Vakıflar Genel Müdürlüğü iştirak gelirlerinde istenilen düzeye ulaşamamıştır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurum, 2015 Yılı Faaliyet Raporunda yer alması gereken bilgi ve açıklamaları bulgumuza cevap olarak vermiştir. Bulguda da belirtildiği gibi söz konusu bilgi ve açıklamaların 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Faaliyet Raporları” başlıklı 41'inci maddesinin 5'inci fıkrasına göre faaliyet raporunda yer alması gerekmektedir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 9: Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun Katılımcı Anlayışla Belirlenmemesi Nedeniyle Güvenilir Veri Üretilmemesi Riskinin Ortaya Çıkması

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 2010-2014 Stratejik Planı, 2014 Yılı Performans Programı ve 2014 Yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde; stratejik amaç ve hedefler ile performans hedef ve göstergelerinin katılımcı yöntemler olmaksızın belirlendiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu “Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme “başlıklı 9’uncu maddesinde:

“Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

.....

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

.....”

Yine, “Faaliyet Raporları” başlıklı 41’inci maddesinde de:

“Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar...” denilmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde faaliyet raporlarının mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunu sağlayacak şekilde hazırlanacağı, 5’inci maddesinde bu raporlarda yer alan bilgilerin doğru, güvenilir,

önyargısız ve tarafsız olması gerektiği ve 7'nci maddesinde de faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması, faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "Performans Programı Hazırlama Süreci" başlıklı kısmında performans programlarının idare düzeyinde hazırlanacağı belirtildikten sonra "Öncelikli Stratejik Amaç ve Hedeflerin Belirlenmesi" başlıklı kısımda da: *"Kamu idareleri; kalkınma planı, hükümet programı, orta vadeli program ve orta vadeli mali plan ile bütçe içi ve bütçe dışı kaynaklarını göz önünde bulundurarak, stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerden program döneminde hangilerine, ne ölçüde öncelik vereceklerini üst yönetici, harcama yetkilileri ve diğer ilgili tarafların katkılarının sağlanacağı katılımcı bir yöntemle belirlerler."* denilmiştir.

Yukarıya alınan mevzuat hükümlerinde de açıkça anlaşılacağı üzere; idarelerce hazırlanacak olan stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarının katılımcı bir anlayışla ve yöntemle belirlenip hazırlanması gerekmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 2010-2014 Stratejik Planında 6 adet stratejik amaç ve 8 adet stratejik hedef, 2014 Yılı Performans programında ise 7 adet performans hedefi belirlenmiştir. Ancak, Genel Müdürlük bünyesinde 14 harcama birimi (12 adet Daire Başkanlığı ve 2 adet Müşavirlik) bulunmasına rağmen 6 birimin (Yatırım ve Emlak Daire Başkanlığı, Hayır Hizmetleri Daire Başkanlığı, Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı, Kültür ve Tescil Dairesi Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Dış İlişkiler Daire Başkanlığı) stratejik planda yer alan amaç ve hedeflerden program döneminde öncelik verilene destek vererek katılımcı bir yöntem izlediği ve katkıda bulunduğu görülmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü 2010-2014 Stratejik Planı, 2014 Yılı Performans Programı ve 2014 Yılı Faaliyet Raporunun ve bu belgelerde yer alan stratejik amaç ve hedefler ile performans hedef ve göstergelerinin katılımcı yöntemler olmaksızın belirlenmesi ve uygulamaya konulması, bu faaliyetlerin gerçekleşmesi sürecinde sorumlu birimler ile sorumlu personelin süreç dışında tutulmasına neden olmuştur. Bu durum, faaliyet raporuna veri üreten veya üretecek olan bazı veri kayıt sistemlerinin sistem dışında tutulmasına neden olabileceği gibi, güvenilir veri üretilmesi riskini de ortaya çıkarmaktadır.

Kamu idaresi cevabında: "Stratejik plan hazırlama kılavuzunda belirtildiği üzere

stratejik amaç ve hedefler, çıktı ve sonuç odaklı olması gerekmektedir. Girdi göstergelerinin stratejik planların yıllık uygulama dilimlerini ifade eden performans programlarında kullanımının daha uygun olacağı değerlendirildiğinden kurumumuzun ana hizmet birimleri Stratejik Planda yer almış olup, bundan sonraki Stratejik Plan ve Performans Programlarında tüm hizmet birimlerinin katılımı sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kurumca verilen cevap uygun bulunduğundan bu aşamada belirtilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Kurumun 2015-2019 dönemi Stratejik Planı ile 2015 Performans Programı ve 2015 Faaliyet Raporunun katılımcı bir anlayışla hazırlanıp hazırlanmadığı izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>